

Szerkesztőség:

Arad, Asev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Kitagadott gyermekek

Bucurestiben tegnap megtartás be hivatalába Burileanu, a Banca Nationala új kormányzóját. Ez alkalomból a nemzeti bank feje vázlatos programot adott és nagy vonalakban megrajzolta azokat az utakat, amelyeken a Banca Nationala az új rezsimben haladni fog. Burileanu bankkormányzó programja a sürgősen és okvetlenül megoldandó problémák fontosabbjait sorolja fel és teszi azokat célkitűzéssé. A felsorolt programponthoz közül bernünk elsősorban az érdekel, amely az erdélyi, főleg pedig a kisebbségi pénzügyekre vonatkozik. Ebben a pontban az új bankkormányzó azt igéri, hogy komoly figyelemben fogja részesíteni azokat az erdélyi pénzügyeket is, amelyek valaha Budapestről nyertek támogatást és még nem tudták itt megtalálni a törvényes segítséget.

Oromulnak, az eddigi bankkormányzóknak nagy hibája volt az, hogy a Banca Nationala mostoha, sőt kitagadott gyermekeknek minősítette a kisebbségi pénzügyeket s úgy is kezelte azokat. Az erdélyi, de különösen a kisebbségi bankoktól egyszerűen megtagadta a visszszámítolási hitelt és ezzel szinte megbénította a működésüket. Minden állam minden pénzügyének legjelentősebb pénzforrása a nemzeti bank, amely az ország gazdasági érdekeinek megfelelően mindig készséggel áll a bankok rendelkezésére. Romániában ez nem így történik. Nálunk nemzeti-szemponthoz szerint kategorizálták a pénzügyeket és a pénzügyi kormányzat az öncsonkító oktalanságával arra törekedett, hogy az ország számos jelentős és használható szervét tervszerűen elsorvassza. Ez a fakiri mutatványának is beillő pénzügyi produkció, sajnos, nagyrészt sikertelen, amennyiben a visszszámítolási hiteltől elesett, nemrég virágzó kisebbségi bankok nemcsak, hogy megálltak a fejlődés útján, hanem lassanként úgy jártak, mint az a vízimalom, amelytől — a produktív munka dicsőségére — elzárták a vizet és ezzel megfosztották hajtóerejétől. A kisebbségi pénzügyek a természetes pénzforrás kiapadásával szinte katasztrófális válságba kerültek és a nyomasztó pénzhiány miatt nem tudták táplálni az égiszük alatt működő vállalatokat, aminek aztán az lett a szomorú következménye, hogy a termelés megakadt és hatalmas országrészek váltak inséges területekké.

Ide vezetett az a rövidlátó és koncepció nélküli pénzügyi politika, amelyet a tulhajtott és rossz helyen alkalmazott sovinizmus irányított. A nemzeti érdekek védelmében aláásták az ország gazdasági életének fundamentumát és koldusbotot nyomtak a dolgozó, alkotni akaró kezekbe. Ugy tehet, hogy a megtagadott gyermekeként kezelt, jobban mondva kismizett kisebbségi pénzügyekre most új élet virrad. Az ország érdeke követeli, hogy az ígéret ne csak pusztán szó maradjon, hanem abból élő, alkotó, értékes valóság váljon. Ha az új bankkormányzó képes arra, hogy a koldusbotból ismét termelő szerzőságot varázsoljon, Erdély gazdasági életének megmentése és újból való felvirágozása az ő nevéhez fog fűződni.

Franciaország nem írta ki a Rajnatartományokat

Briand szenzációs beszéde. — Nehézségek a német leszerelés körül.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítója.)
A mai párisi jelentések szerint a minisztertanácsban Briand nagyhatású külpolitikai exposé-t mondott. A külügyminiszter élénk figyelem közepette szenzációs kijelentéseket tett. E beszédével — úgy mond — „bizonyos legendáknak” akar véget vetni, amelyek azt mondják, hogy a franciák január 31-én feltétlenül kiírják a Rajna-tartományt. Erről ilyen pozitív formában szó sem lehet s ő ilyen ígéretet soha senkinek nem tett. A Stresemannal folytatott tárgyalások alkalmával telmerült ugyan

ez a kérdés is, azonban semmiféle konkrét megállapodás nem jött létre.

Ezzel kapcsolatos az a londoni jelentés, amely szerint angol diplomáciai és katonai körök nagyon helytelenül Pawels Forster magatartását, aki ahelyett, hogy javaslatokat tett volna a nagykövetség tanácsának, a Népszövetségtől kért proposíciókat és azt kívánja, hogy a tárgyalásokat Berlinben folytassák közvetlenül a szövetséges ellenőrző bizottsággal. Kormánykörök teljesen szembehelyezkednek ezzel a kívánsággal és megállapítják, hogy Stresemann nem tartotta be ígéretét, amely szerint új javaslatokat fog tenni.

Még januárban megtörténik a fuzió

Most kezdődnek a döntő tanácskozások. — A politikai köröket még mindig erősen foglalkoztatja a párisi döntés az erdélyi birtokok ügyében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-kabinet létrehozása körül ismételten felmerült kombinációk kapcsán a bucuresti-i sajtó nagyrésze újból erősen foglalkozik a Goldis párt helyzetével és szerepével. A Cuvantul tudni véli, hogy a kérdésben szinte vétőjogot biztosítottak Goldis László számára, akivel ez ügyben Goga belügyminiszter kezdett tárgyalásokat. A Kiszivárgott hírek szerint ezeken a tárgyalásokon Goga ismételten azt az ajánlatot tette Goldisnak, hogy Gogával és Lapedatuval együtt lépjen át a néppártba s ez esetben a kormány garantálná, hogy számukra két tárcát biztosít a nemzeti kabinetben is. Erre az ajánlatra a lap szerint a kultuszminiszter az alábbi választ adta:

— Ismételnem kell, hogy a király nevezi ki és mozditja el az ő minisztereit. Ezt eddig már épen három ízben válaszoltam az önk ajánlataira.

Ebből a kategorikus kijelentésből a lap azt következteti, hogy a „Goldis-ügy” megoldása — mintahogy ezt a kérdést politikai körökben nevezik — még továbbra is súlyos problémája marad Averescu kormányelnöknek éppúgy, mint a néppártnak. Ezzel szemben azonban a lap megbízható forrásból közli, hogy a Goldis-párt eddigi magatartása mellett is helyet fog kapni a nemzeti-kabinetben, sőt állítólag Goldistól teszik függővé azt is, hogy a régi takeisták közül ki kerüljön be az új kormányba.

Michalache tegnap este visszaérkezett a fővárosba. Visszaérkezésével ismét megkezdődtek a tárgyalások a néppárt és nemzeti-parasztpárt fuziójának kérdésében. A Cuvantul értesülése szerint az ügyben már teljes elvi megállapodás jött létre s a kormány ajánlatának elfogadása felett az egyesült két párt vezetősége a közeli napokban dönt véglegesen. Az Adeverul közli, hogy Goga és Filipescu tegnap este újból hosszabb megbeszélést folytattak. Hír szerint a fuziót még január havában

publikálni fogják. A lap úgy tudja, hogy a fuzió megkötése esetében Maniu, Michalache és Cantacuzino Misu herceg belépnek a kormányba, míg Filipescu és Lucasievicu tárcanélküli miniszterek lesznek.

A párisi román-magyar döntőbírószék ama határozatát, mellyel illetékesnek mondotta magát a magyar állampolgárok Románia ellen indított agrárperének letárgyalására, belpolitikai körökben és a bucuresti-i sajtóban igen élénk visszatetszést keltett. A bucuresti-i sajtó ez ügyben még ma is heves támadást intéz a román állam jogi képviselői: Millerand, valamint Politis és Rosenthal francia ügyvédek ellen, akik nem tudták kieszközölni, hogy a döntőbírószék elvesse magától a kérdés letárgyalását s azt a Népszövetség hatáskörébe utalja át. A Dimineata értesülése szerint — mint már jelentettük is — a kormány a döntőbírószék határozata ellen kifogást jelent be a Népszövetségnek. Mindazonáltal a lap igen pesszimistikusan ítéli meg a helyzetet, amelyet felette súlyosnak tart, miután a kért kártalanítási összegek a négy és fél milliárd lejt meghaladják. Már pedig, ha a döntőbírószék a trianoni békeszerződés vonatkozó pontja alapján, — mely világosan kimondja, hogy a csatlós részekről bárkinek jogában áll az anyaországba visszaköltözni, anélkül azonban, hogy elvesztene meglévő ingatlanainak birtoklási jogát — hozná meg a döntését, úgy az ügyben feltétlenül Románia lenne a vesztes fél. A lap ezzel szemben bizik abban, hogy a további tárgyalások folyamán sikerülni fog bebizonyítani, hogy az agrárreform Romániának magánügye s csak természetes, hogy elsősorban az abszolutisták birtokait sajtították ki és hivatkozik a Népszövetség multbani döntésére, amely a kérdésben Romániának adott igazat.

Ez ügyben különben ma nyilatkozott Mitilineu külügyminiszter s kijelentette, hogy a párisi döntőbírószék határozata semmiféle aggodalmat nem kelthet a román közvéleményben. A kormány az ügy igazságára támaszkodva megtesz minden intézkedést, a Népszövetségnek levő képviselőnkkel együtt, hogy Románia jogai semmiféle csorbulást ne szenvedjenek, különösen most, amikor annak igazsága annyira nyilvánvaló.

Lapunk ma száma 10 oldal.

Nincs csukott bérkocsi Aradon.

A hideg téli időben is nyitott konfliktusok dőbtetik az utasokat Arad uccáin. (Arad, január 13.) Panaszos levél: „... és ha esik az eső, fúj a szél, dermesztő a hideg, kénytelenek vagyunk nyitott kocsiban menni, mert az aradi konfliktuskocsisok ugylátszik sajnálják használatba venni a csukott kocsikat. Pedig gyakran megtörténik, hogy beteg emberek vannak arra kényszerítve, hogy konfliktus vegyenek igénybe és a nyitott kocsi a rossz, egészségtelen időben még betegébbé teszi őket. Jó volna ha a hatóságok kényszerítékék az aradi bérkocsitulajdonosokat, hogy állandóan megfelelő számú csukott kocsit tartsanak készletben.”

Higye el mélyen tisztelt panaszkozó, hogy önnek tökéletesen igaza van. Talán az egész világon nincs olyan város, ahol annyi baj volna a közlekedési eszközökkel, mint Aradon. A villamos halva született, a kisvonal pedig hónapok, sőt évek óta aggkori végelgyengülésben szenved, s rövidesen kimullik. Marad a konfliktus. S ez az ódon, de aránylag elég használható alkotmány nem hogy megbecsülne magát; állandóan okot ad a panaszra. Hogy áraga, hogy rázós, hogy lassu, hogy goromba, ezeket már megszoktuk valahogyan, de nem tudjuk megszokni azt, hogy ilyenkor télen ne tölhesünk bele egy eső- és pillantásmentes csukott kocsiba. Eltekintve attól, hogy a csukott fiákkerben megővjük az egészségünket, kényelmesen utazhatunk, de még olyan előnyei is vannak a csukott kocsinak, amelyek fontos, gyakran életbevágó érdekeket szolgálnak.

Először: Csukott kocsiban nem történhetik meg olyasmi, ami például Triff Simon glogováci mészárosmesterral megesett, akit a konfliktuskocsis hajtás közben egy jólirányzott kalapácsütéssel leterített és kirabolt.

Másodszor: Az ember néha diszkrét látogatásokat szeretne tenni és egyedül, minden kívánság pillantástól mentesen akarna eljutni a célhoz. Hogy teheti ezt meg nyitott kocsiban.

Harmadszor: Az ember néha utazásra vágyik, ketteésben. Végigdődőgni lassan a város távoli uccáin és megfelelő idő múlva visszatérni a belvárosba, anélkül, hogy indiszkrét pillantások miatt pirulnia kellene egyik, vagy a másik felének. Ez csak csukott kocsiban lehetséges.

Elhatároztuk, hogy az aradi bérkocsisoknál megreklamáljuk a nehezen nélkülözött csukott kocsikat. A bérkocsisok a következőképpen indokolták meg a csukott kocsik hiányát:

Először: A tarifa olyan csekély, hogy alig keressük meg a napi ellátási költségeinket és a csukott kocsi kezelése és tisztántartása költségesebb a nyitott kocsinál.

Másodszor: Lovaink rosszak, sokkal rosszabbak, mint eselőtt voltak és az utasok szintén nagyon rosszak. A szerény elgyengült pára még a nyitott kocsit is alig tudja cipelni a rossz utakon, hát még a nehéz csukottat. Mindennap megszakadna egy-kettő közülük.

Harmadszor: (Itt az informátorunk nehéz böhajtást szív tüdejébe és szomorú nyögéssel enged ki a levegőt. Csak azután szólal meg): Harmadszor kérem; nem úgy van most, mint valamikor régen volt. Mások az erkölcsök és átfarmálódta az emberek is. Akkor még tiszták, erkölcsösek voltak az emberek és ha alkonyatkor a csukott kocsi felé settenkedett egy legény, mi hagytuk, hogy szó nélkül beüljön. Tudtuk, hogy a másik oldalon levő ajtón belép a leány. Így csinálták, finoman, feltűnés nélkül. Mi meg nem kérdeztünk semmit, hanem megindultunk és hajtottunk erre-arra, addig, amíg a kis ablakon kiszóltak és megadták a végállomás címét. Minden csukott kocsi el volt akkor foglalva állandóan.

— De most — panaszkozott tovább — most nincs szükségük a fiataloknak a csukott kocsira. Hiszen ha találkozni akarnak, ezer mód kínálkozik, hogy kényelmesebb, jobb helyet találjanak a konfliktusnál. Ma bátran és nyi-

latoznak az utasokat Arad uccáin.

tott kocsin mennek el oda, a találkahelyre, de külön-külön. Vagy gyalog; ez még kevesebbe kerül. Esetleg otthon, az még jobb. Hja kérem, sokat tudnék én beszélni, de jobb hallgatni a

Elhalasztották a torneai csempészes főtárgyalását.

A bíróság a bizonyítás kiegészítését rendelte el. — A csempészek további letartóztatásban maradnak.

(Arad, január 13.) A vizsgálati fogságban lévő torneai csempészek ügyében a gyorsított eljárás folytatni ma délelőttre tűzte ki Barbura Sever dr. törvényszéki főbíró, az első székció büntetőtanácsának elnöke a főtárgyalást. Szavazóbíró Moldovan dr., a jegyzőkönyvvezető Daescu elnöke utkár volt, míg a védői tisztet Miclesi Emil dr., Stoinescu Sándor dr. és Munteanu dr. látták el. A vádirat áttanulmányozása, valamint a védők kifogásai alapján Barbura elnök megállapította, hogy a vizsgálat adatai hiányosak és ezért a vizsgálat kiegészítését rendelte el, egyben pedig utasi-

mai világban, mert ma mások az erkölcsök és megváltoztak az emberek.

Eddig tartott a beszélgetésünk s úgy éreztük, hogy van valami igazság abban, amit a tapasztalt kocsis mond. Igaz, megváltoztak a nézetek, de mégis csak jobb egy kényelmes csukott kocsi, mint egy rázós, hideg nyitott konfli. (p. g.)

totta Niculescu főügyész, hogy a csempészek ideiglenes szabadlábra helyezése, vagy további fogvatartása ügyében tegye meg a megfelelő intézkedéseket. Niculescu főügyész ma délután pontban két óraker hirdette ki döntését, mely szerint Pantai Anasztaziu, Ghita Alexandru és Crisan György a csempészesben részes vámm-, illetve vasuti tisztviselők a vizsgálat teljes lefolytatásáig továbbra is fogva maradnak. A nagyarányú csempészes ügyében épen az elrendelt vizsgálat miatt, az újabb főtárgyalásra, illetve az ítéletkihirdetésére előreláthatólag csak hetek múltán kerül a sor.

A Magyar Párt harcol a renegátok ellen.

Ötven magyar ember lépett a cluji liberális pártba. — Duca volt miniszter nagy beszéde a kisebbségekről.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) A liberális párt részéről néhány héttel ezelőtt mozgalom indult meg, hogy a kisebbségi, különösen a magyar iparosokat híveiknek megnyerjék. Az akciót kiterjesztették egész Erdély területére és clujon csaknem ötven tekintélyes magyar iparos lépett be a liberális pártba. Nagy feltűnést keltett, hogy a liberális párti szervezetek vonatkoztak a kisebbségi tagok teljes névsorát nyilvánosságra hozni, mert ezzel kívánják megalkaldályozni azt az akciót, amelyet a magyar tömegek a renegátokkal szemben alkalmazni fognak. A Magyar Párt cluji (kolozsvári) tagozatának vezetői: dr. Várady Aurél elnök és Hantos Gyula főtákar az alábbi hivatalos nyilatkozatot tették közzé:

A Magyar Pártban nem kellett magyalkozást az a névsor, amelyet csak a lapokból ismerünk meg, mert az új magyar liberálisok egyrésze teljesen ismeretlen nevet visel, eddig a politikai életben nem is szerepelt. Az ismerős nevek viselői között akadnak olyanok, akik a közelmúltban egyenesen antiliberális eljárással a nemzeti pártra esküdtek és a Magyar Párttól épen azért tartották magukat távol, mert a párt a városi választások alkalmá-

val a liberális párttal haladt együtt. Mindenestre gondunk lesz rá, hogy a párt minden tagja megismerje a liberális magyarok névsorát és őket megfelelő elbánásban részesítsék. A Magyar Párt, amint azt a múltban is tette, most is renegátoknak tekinti mindazokat, akik más nemzetiségű pártokban helyezkedtek el.

A cluji liberálisok egyébként tegnap délután öt óraker a Bánffy-házban levő klubjukban értekezletet tartottak. Az ülésen Duca, Saveanu volt miniszterek is részt vettek. A tanácskozást, mint a tagozat elnöke, Lapadatu nyitotta meg. Üdvözölte Duca és Saveanu volt minisztereket, majd arról az ötömbírről számolt be, hogy a mai napon 120 új tag lépett be a liberális pártba. Ezután Duca hosszabb beszédben fejtegette a kisebbségi kérdést, melyet nemcsak a liberális párt, hanem az egész államélet legfontosabb problémájának tart. Többek között kifejtette, hogy a liberális párt négy évi kormányzása alatt bebizonyította, hogy a kisebbségi kérdést a legelőszöbber liberális és a legmesszebbmenő engedelmények jegyében kell kezelni. Hangsúlyozta, hogy a kisebbségi kérdés liberális kezelése elsőrendű állami érdek. Ezzel szemben a kisebbségektől nem kívánhat egyebet, csak lojalitást és szeretetet a román állammal szemben.

Folyik az adóösszeírás Aradon.

Az aradi pénzügyigazgatóság újabb felhívása az adózó közönséghez.

(Arad, január 13.) Az adóösszeírások munkálatai — az aradi pénzügyigazgatóságon szerzett információk szerint — a mai napon már lényegesen gyorsabb tempóban haladtak előre, úgy, hogy a helyszínen működő bizottságok két nap alatt már legnagyobb részben elvégezték az előre kijelölt uccákban lakók adóösszeírását. Boleanu subinspektor közlése szerint 14-én, pénteken az alábbi uccák kerülnek sorra:

I. bizottság: Gáj; II. bizottság: Leucutla és P. Protopopescu-uccák; III. bizottság: Calea Radnei; IV. bizottság: Ep. Ciorogariu, Granicerilor és C. Negri-uccák; V. bizottság: I. Ratiu-ucca; VI. bizottság: Consistorului-ucca; VII. bizottság: I. Calvin-ucca; VIII. bizottság: Dorobantilor-ucca; IX. bizottság: Brumarel és Lahovari-uccák és a X. bizottság: Cuza Voda-ucca. A bizottságok tagjai: az elsőben: Giorgon és Papp József; a másodikban: Hanecker Gyula és Sármezey Tibor; a harmadikban: Doctor Vazul és Chirila György; a negyedikben: Marcovici Pál és Biscu Mihály; az ötödikben: Neagota Gyula és Nicolare I.; a hatodikban: Zigan Traian és Bulc D.; a hetedikben: Halas Ferenc és Tampa P.; a nyolcadikban: Musta Ioan és Sepsy Ede; a kilencedikben: Pollatsek József és Dromca V.; a tizedikben: Caba Gyula és I. Hanciu.

A pénzügyigazgatóság ismételt felhívja az adózó polgárságot, hogy az összeírások megkönnyítése végett, de meg a saját érdekében is tartsák kéznél jövedelmeiket igazoló irataikat, a kereskedők üzleti könyveiket, a lakók pedig házbérnyugtáikat, vagy házbérekönyvecskéiket.

Rádiókönyvek nagy választéka Sándor Ferencel Arad, megyeházzal szemben.

A román-osztrák döntőbírósi egyezményt a jövő héten aláírják Bucarestiben. Bécsből jelentik: A bécsi és bucuresti-i kormányok között néhány hónappal ezelőtt tárgyalások indultak döntőbírósi és jogügyi egyezmény megkötése céljából. Ausztria már az összes utódállamokkal régebben megkötötte ezeket az egyezményeket, Romániával azonban a tárgyalások különböző, az osztrák kormány kompetenciáján kívül eső okokból halasztást szenvedtek. Végre azonban néhány hónap előtt megindultak es mostan, amint az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőse a kancellári hivatalból értesül, eredménnyel jártak. A megkötött szerződéseket még a jövő héten aláírják, még pedig Ausztria nevében a bucuresti-i osztrák követ és Románia nevében Mitilineu külügyminiszter, mivel Románia kívánására az egyezmény aláírása Bucarestiben fog megtörténni. A létrejött román-osztrák egyezmény nagyjában megegyezik a két év előtt kötött cselhizlovák-osztrák s magyar-osztrák hasonló szerződésekkel.

Szükségesek-e a rendőrkerületek Aradon?

Érdekes vita az aradvárosi átmeneti bizottságban.

(Arad, január 13.) Arad közbiztonsági beosztását tárgyalta ma az interimár bizottság, Miclosi Emil dr. bizottsági tag egy érdekes indítványa kapcsán. A bizottság ülésén a negyedik kerületi rendőrség házbérének ügye került szóba; a házbért ugyanis a városnak kell fizetnie. Reusz Sándor háztulajdonos, akinek házában nyert elhelyezést a IV. kerületi rendőrség, esztendők óta pereskedik a várossal a házbér dolgában. Most azt az ajánlatot tette, hogy a város fizessen 1923-tól a múlt év december végéig házbérmegváltás címén egy összegben 50.000 lejt és 1927. január 1-től pedig havi 3000 lej bért. Az interimár bizottság azonban ezt soknak találta és évi 24.000 lej bért ajánlott fel Reusz Sándornak.

Az ügy tárgyalásával kapcsolatban Miclosi Emil dr. kérdést intézett arra vonatkozólag, vajon van-e szüksége Aradnak a rendőrkerületekre, illetve szükséges-e a rendőrkerületi beosztás, mert így a decentralizált rendőrség házbére évente százazrekbe kerül, a városnak szerinte a központi rendőrség épületében el lehet helyezni az egész rendőrséget, a központ telefontal rendelkezik, úgy, hogy bárholnan fel lehet hívni és így — véleménye szerint — nincsen olyan nagy szükség a rendőrségi kerületekre. Angel István dr. ezzel szemben kijelentette, hogy a város közbiztonsága megkívánja a kerületi beosztást és a város közönségének áldoznia kell a közbiztonság érdekében. A bizottság el is fogadta az érvelést és úgy határozott, hogy továbbra is fizeti a rendőrkerületek házbéréit.

Rablóüldözés Budapesten

Izgalmas hajszá után lefűleltek három áldetektív.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirati tudósítása.) Izgalmas hajszá után veszedelmes tolvajokat fogott el tegnap este a budapesti rendőrség. Szabó József 24 éves, Bardarics Imre 25 éves és Frankl Rezső 26 éves foglalkozás nélküli egyének hosszú időn keresztül tartották rémületben az éjszakai Budapestet. Szokásuk az volt, hogy az uccákon megállították az egyes járókelőt és detektíveknek adva ki magukat, teljesen kifosztották az áldozatokat. Több esetben nem elégedtek meg az ékszerekkel, pénzzel és egyéb értékekkel, hanem még a járókelő aranyfogát is kiszedték. A rablás után pedig jóakarattal figyelmeztették a kifosztott áldozatokat, hogy rosszul járnak, ha feljelentést tesznek és ezzel eltűntek az éjszakában. A napokban azután egy Kazinczy-uccai öreg urnál jelentek meg, hamis elíogatóparanccsal és meg akarták az illetőt zsarolni. A kiszemelt áldozat fia erre megígérte a tolvajoknak, hogy másnap az ucca sarkára öt milliót visz nekik. A tolvajok beleegyeztek abba és tegnap este meg is jelentek a kitűzött helyen. Ott már a fiu által értesített detektívek várták őket. Persze, mikor a detektíveket meglátták, menekülni próbáltak. Izgalmas hajszá kezdődött meg a tolvajok után, akik egész a rókusi kápolnáig futottak, majd visszamentek a Kazinczy-uccába, ahol egy kapualjban huzódtak meg. A detektívek mindenütt utánuk. Végre hosszú és izgalmas küzdelem után letartóztatták őket.

A kath. gimn. hangversenye

Január 16.

Jegyek: Sándor Ferencnél Arad.

— Önvédelemből ölt a merénylő bír. Ploestiből jelentik: Stanescu vizsgálóbíró mára befejezte a vizsgálatot a gyilkos Cristu járásbíró ügyében, aki — mint ismeretes — vízkereszt napján a nyílt utcán két revolverlővéssel leterítette unokahúgának kérését. Talianescu diákok. A vizsgálat megállapítása szerint Cristu önvédelemből lött a diákra. Ennek alapján valószínűleg még a holnap nap folyamán szabadlábra helyezik.

Volt aradi ügyvéd visszatérése Amerikából.

Schuster Odön dr. két és fél évi ottartózkodás után hazajött és Timisoarán telepedett le.

(Arad, január 13.) Arad város társadalmának esztendőikkel ezelőtt ismert és népszerű tagja volt dr. Schuster Odön ügyvéd, aki hirtelen elhatározással, mintegy két és fél esztendőnek előtte elhagyta Aradot és az Északamerikai Egyesült-Államokba vándorolt. Közvetlenül elutazása előtt megnősült és nejével, egy aradi urleánnyal Clevelandban telepedett le. Az Unio eme hatalmas városában, ahol mint ismeretes, nagyszámú magyarság is él, dr. Schuster ügyvédi irodát nyitott, egyben publicisztikai munkásságot fejtett ki. Dr. Schuster később Clevelandból átköltözött Newyorkba s ott az Unio fővárosában is folytatta az újságírást és ügyvédi gyakorlatát. De dr. Schuster nemsokára maradt a fővárosban, hanem rövid ottartózkodás után előbbi lakhelyére, Clevelandba költözött vissza, s ott az ifjú házaspárnak leánykaja született. Dr. Schuster Odönnek jömeneteli irodája volt és érdekes hírlapi cikkeit is busásan honorálták a különböző lapok, úgy, hogy az egykori aradi ügyvéd biztos és jól megalapozott existenciát teremtett magának az újvilágban. Két és fél esztendőig tartózkodott dr. Schuster az Egyesült-Államokban, amikor családi okok arra kényszerítették, hogy visszatérjen hazájába. Dr. Schuster Odön családjával nemrég tért vissza Romániába és Temesváron telepedett le, ahol egy ismert temesvári ügyvéd irodájába társult be.

Dr. Schuster Odön visszatérése nagy érdeklődést és örömet váltott ki Arad társadalmában, mert az évekkel ezelőtt eltávozott ügyvéd nagy szerepet játszott a város közéletében. Távozása annak idején nagy sajnálkozást keltett ismerősei és barátai körében. Dr. Schuster Odön, fia volt dr. Schuster Henrik hírneves aradi orvosnak, aki jelentős tényezője volt Arad orvostársadalmának s tevékeny része volt a város egészségügyi intézményeinek megreformálásában. Az Amerikából visszatért volt aradi ügyvéd már megkezdte működését a Bánság fővárosában, ahol nagy jogi tudását szintén kellő módon érvényre juttathatja.

Cáfolják Albrecht főherceg házasságát.

A budapesti román követség hivatalos közleménye. — Folytatódnak a kombinációk Bethlen római utjáról.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Bethlen István gróf magyar miniszterelnök római útja még mindig az érdeklődés központjában áll. Az uttal kapcsolatban egyre-másra jelennek meg a külföldi lapokban közlemények, amelyek rendszerint mind a magyar királykérdessel és Albrecht főherceg állítólagos házasságával vannak kapcsolatban. A lapok — mint arról már hírt is adtunk — mind azt kombinálják, hogy Albrecht főherceg feleségül veszi Ileana román királyi hercegnőt. Ezzel a hírrel kapcsolatban aztán ma a budapesti román királyi követség az alábbi hír közlésére kérte fel a Magyar Távirati Irodát, amelyet budapesti tudósítónk szó szerinti szövegében így táviratozott meg nekünk:

„Tekintettel arra, hogy a közvéleményben kitartóan iparkodnak terjeszteni Ileana román királyi hercegnő tervbevetett házasságáról szöveg alapján híreket, a budapesti román királyi követség kötelességének tartja, hogy ezeket a híreket a legkategorikusabban megcáfolja.”

A bucuresti sajtó már kevésbé, ellenben a jugoszláv sajtó még mindig hosszasan foglalkozik a római uttal és most már határozottan állítja, hogy az olasz fascista kormány körül akarja abraonsolni Jugoszláviát. A Vreme hangsúlyozza, hogy abban az esetben, ha az olasz-magyar barátsági szerződés tényleg létrejön, az erősen elő fogja segíteni a kisantant államainak még intenzívebb összeforrását. Most már ki kell építeni a kisantantnak az orosz és német összekötéseket és ezáltal meghiusítani Olaszország minden esetleges szándékát.

Érdekes és jól értesített magyarországi körök határozott véleménye mindezekkel szemben pedig az, hogy a külföldi sajtó rendkívüli módon túlozza Bethlen István gróf magyar miniszterelnök esetleges utazásának jelentőségét, hiszen ma még az is erősen bizonytalan, hogy egyáltalában sor kerül-e az utazásra, mert ez a terv ötlemszerűen vetődött fel Budapesten és semmiféle döntés nem történt annak megvalósítására. Maguk az olasz lapok a legnagyobb tartózkodással imádkoznak Bethlen római utjáról. A római lapok csupán külföldi lap szemléket közölnek, minden kommentár nélkül. A kormányhoz közelálló organumok cáfolják az utazással kapcsolatban felmerült fantasztikus híreket. Megállapítják, hogy az olasz-magyar barátság tényleg fennáll és a jövőben még jobban fog kifejlődni.

Budapesti tudósítónk este érkezett távirata az alábbiakat közli: Bethlen magyar miniszterelnök római utazásával kapcsolatban megjelent külföldi sajtóközleményekről és a

vele kapcsolatos helyzetről, amelyet az utazás híre Középeurópában teremtett, illetékes helyen a következőket jelentettek ki: A magyar kormány a kérdésben semmi titkolni valója nincs, minden a tervvel kapcsolatos hírt a sajtó rendelkezésére bocsájt. Három fontos tény konzekvenciája megállapítható. A miniszterelnök római utazásával kapcsolatban ma tartózkodó jelenségekből elsősorban az tűnik ki, hogy az európai helyzet labilis, másodsorban, hogy Magyarország külpolitikailag igen jelentős tényező, harmadszor, hogy igen sokan tendenciózus s rosszakaratu híreszteléssel fogadják és kommentálják Magyarország külpolitikai orientációját és az ezzel kapcsolatos részletek kérdéseket. A magyar miniszterelnök elutazásának időpontjáról még konkrét formában nem történt döntés.

Belgrádból jelentik, hogy Hory András magyar követ Perics Ninkó dr. külügyminiszterrel folytatott tanácskozásairól hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint Bethlen római utazása nem jelenti a jugoszláv-magyar tárgyalások megszakítását. Bethlen olaszországi útjának tisztán gazdaságpolitikai okai vannak. Magyarország Fiumében szabad kikötőt akar kapni, mert Fiume sokkal közelebb van Magyarországhoz, mint Spalato. Mint-hogy azonban Fiuméba Jugoszlávián keresztül vezet az út, már azért is folytatni fogják a magyar-jugoszláv tárgyalásokat.

Visszaperli állását egy volt aradi főbíró

Bejan Romulus dr. keresete Georgescu János volt prefektus ellen.

(Arad, január 13.) Tegnap tárgyalta a timisoarai tábla mint közigazgatási bíróság Márta Sándor dr. táblai főelnök elnökletével Bejan Romulus dr. volt aradi prefektusi titkár és volt főszolgabíró keresetét Georgescu János volt prefektus ellen. Bejan, mint ismeretes, Georgescu János prefektus annak idején főszolgabírónak nevezte ki, később pedig iskolaszéki elnöki megbízatást kapott. Nemsokkal később azonban Georgescu prefektus visszavonta a kinevezést azzal az indoklással, hogy a kinevezés törvényellenes volt, mert előbb nyilvános pályázatot kellett volna hirdetni az állásra és különben is nem ő, hanem a megyei választmány jogosult a döntésre az állás betöltése dolgában. Bejan azonban nem fogadta el az indoklást és visszahelyezése iránt pert indított a táblánál, azzal érvelve, hogy a prefektusi kinevezés jogos volt és egy későbbi magyarázat rá nézve semmiféle hátránnyal nem járhat. A következmények legfeljebb a prefektust érhetik. A tábla az érdekes ügyben nem hozott határozatot, hanem újabb adatok beszerzését rendelte el s a tárgyalást elnapolta.

Művészet.

* Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Cirkuszhercegnő, operett. (B. bérlet.) Szombat: Cirkuszhercegnő, operett. (C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Peleskei nótárius. 5 és fél órakor: Cárno. 8 és fél órakor: Cirkuszhercegnő, operett. (Bérletszűnet.)

* Ana D'Artesi mai hangversenye. Ne mulassza el az alkalmat, hogy a világ egyik legnagyobb koloraturénekesnőjét meghallgassa. Szenzációs műsor. Jegyek Oláh-cégnél és este 8 órától a pénztárnál. A terem jól fűtve van.

* Grozavescu Bécsben, Bécsből táviratozzák: Grozavescu Traian, a bécsi Staatsoper világhíres román tenoristája, aki az utóbbi napokban a berlini, párisi és londoni operákban vendégzerepelt s utána két hetet szüleinél töltött, majd Bucarestben tett látogatásokat, visszaérkezett Bécsbe a legközelebb már fellép az operában.

* Meghalt egy híres olasz karmester. Milánóból jelentik: Arturo Vigna, a párisi nagyopera és a milánói Scala volt karmestere ma meghalt 67 éves korában. Vigna az olasz operák karmestere, egyike volt a leghíresebbeknek, aki a newyorki Metropolitan operának is tagja volt. Többször turnézott egy olasz staggionneval és így Budapesten is sokszor megfordult. Halálával a zenedráma egyik legnagyobb értékét veszítette el. Vigna Arturo cukorban halt meg.

* Az aradi színházi iroda hírel. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 órakor a Peleskei nótárius című klasszikus magyar énekes vigiáték kerül színpadra a legjobb szereposztásban. Délután 5 és fél órai kezdettel Bíró Lajos és Lengyel Menyhért hatásos drámája, a Cárno van műsoron. A címszerepet Fekete Irén játssza, akinek ez egyik legkiválóbb alakítása. A drámában a főszerepeket Mészáros Kallós, Jávor, Révész, Adorján Margit játsszák. A délutáni előadások helyérei mérsékelték. Este fél 9 órai kezdettel az idei szezon legnagyobb slágerét, a Cirkuszhercegnőt játsszák. — „Szeretek egy színésznőt“ a címe Fodor László új vigiátékának. A Dr. Szabó Juci illusztris szerzője ebben a vigiátékban is igen szellemesen viszi előre a cselekményt. A Fodor-vigiáték premiére a jövő hét keddjén lesz. — A Hajtővadászat, Martos és Huszka új operettje a budapesti Városi színház nagyszerű kasszadarabja. Az orosz műhöz hasonló, elragadó muzsikájú darabra nagy ambícióval készült a színház énekes együttese. A bemutató előadás a jövő héten lesz. — Román író aradi premiére. A mai román irodalom egyik igen tehetséges reprezentánsa Rebreanu, akinek szindarabjai mindig értékes sikert jelentenek. Rebreanu egyik szindarabját, a Cadriult magyarrá fordította Popa Constantinné és benyújtotta a városi színházhoz. Az érdekes tárgyú szindarabot legközelebb már be is mutatják. A prózai együttes készül Rebreanu aradi premiérére, amelynél jelen lesz az illusztris szerző is.

* Dienes László előadása a Kulturpalotában. Eseménye lesz Arad kulturéletének Dienes László dr., Erdélyi reprezentáns publicistájának e hó 19-én este 9 órakor a Kulturpalotában megtartandó előadása. A „Korunk“ hagyományos szerkesztője, akinek írásai nemcsak társadalomtudományi és művészi körökben keltenek feltűnést, hanem a nagyközönség széles rétegei előtt is népszerűek. „A háború utáni idők ideológiája“ címen tart előadást Aradon. Dienes Lászlónak sok és értékes mondanivalója van, de bizonyára imponálóan nagy lesz a száma azoknak az aradi intellektusoknak is, akik 19-én, szerdán este érdeklődve fogják hallgatni a kitűnő író mondanivalóit.

Ma este 9 órakor
Ana D'Artesi
hangversenye az aradi Kulturpalotában.

* Literatura. Ezzel a címmel egy izlősen kiállított, dus tartalmu folyóirat jelenik havonta egyszer Aradon. Az új folyóiratnak minden egyes száma szép illusztrációkkal díszítetten jelenik és bőszősen számol be a magyar és külföldi irodalom, tudomány és művészet legfrissebb jelenségeiről, mindenkor érdekes és eredeti formában. Megszólaltatja a Lite-

ratura magukat a szellemi élet vezetőit. Eleven riportázs formájában unalmas „tanulmányok“ mellőzésekkel mondja el az olvasónak, hogy mi történik itthon és a külföldön, a könyv, kulturája körül. Közelebb hozza az írókat és olvasókat, akiket eddig a könyvkiadás különböző adminisztratív külsőségei távolítottak egymástól. A Literatura az olvasónak vezetője is

Új vizsgálat a Tisza-gyilkosság ügyében.

Kutatják Tisza István gróf igazi gyilkosát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirati tudósítása.) Érdekes kihallgatások folynak a főkapitányságon, ahol a Tisza-gyilkossággal foglalkoznak ismét. A rendőrség főleg Bihari Sándor szerepét óhajlja tisztázni. Bihari annak idején jelentkezett a buda-

akar lenni abban, hogy melyek azok a könyvek, — idehaza és külföldön — amiket elolvasnia érdemes és kell; nagy bibliografiai rovatban pedig a szakirodalomról nyújt áttekintést. Külön értéke a folyóiratnak a „Tudományos gyűjtemény“ c. rovat, amely közérthetően ismerteti a különböző tudományágak legfrissebb eredményeit.

Maximálják a kávéházi árakat Aradon.

A város átmeneti bizottsága egy törvényszéki ítéletre való hivatkozással mondotta ki az ármegeállítást.

(Arad, január 13.) Érdekes javaslatot tett a város vezetőségének az Interimar bizottság mai ülésén dr. Miclea Sever bizottsági tag. Miclea dr. előadta, hogy eddig abban a hitben voltak, hogy a város nem maximálhatja a kávéházi árakat és ezért, bármennyire is szükségesnek és indokoltnak látták volna azt, az illetékes tényezők eltekintettek a maximálástól. Most azonban érdekes fordulat állott elő: egy timisoarai bírósági ítélet jogerősen elismerte a városok ama feltétlen jogát, hogy a területén lévő kávéházakban is maximálhatja a közszükségleti cikkek árát. Meggyö-

ződése szerint Aradon olyan magasak a kávéházi árak, hogy azok feltétlenül maximálást érdemelnek és épen ezért arra kéri az Interimar bizottságot, mondja ki, hogy a kávéházi árakat is maximálni kívánja. Moldovan Silvius dr. hozzájárul a javaslatához és kijelenti, hogy Aradon tényleg drágábbak a kávéházi árak, mint még Bucurestiben is. A bizottság végül egyhangulag elfogadja a javaslatot és megbízta Dürlem Vazul gazdasági tanácsost, hogy már az Interimar bizottság legközelebbi ülésén tegyen konkrét javaslatot a kávéházi árak maximálására vonatkozólag.

Bevonult a Black Bottom Aradra.

A legújabb tánc-csoda premierje. — A kaliforniai topogás meg a charleston bukása.

(Arad, január 13.) Terpsichore modern aradi hírel néhány nap óta új ámulatba bódítan mész fanárnok, vagy tanáraik lábait, melyek új ritmusekben bicakolva és topogatva hirdetik az elkövetkednek a nagy eseményt: a black bottom bevonulását ebbe az egyébként egész rendez marosparti városba. Néhány nap pal ezelőtt besettenkedett az aradi tánciskolákba is a legújabb világtánc, amelynek a neve black bottom.

Az új koreográfiát világszerte valahol Kaliforniában ringatták áhítólólag búcsóját és magyarrá fordítva annyit jelent a neve: „fekete talaj“. Valami csodálatos agyu és szemű kaliforniai táncmester aította meg a „fekete talajt“ és az új tánc eredete ezuttal megismerhető demokratikus mélységokba nyúlik. A kaliforniai aranyárok és mosók agyuis, amikor este végeznek brigylésre semmiképp sem méltó munkájukkal, valami egészen jellegzetes mozdulatsorral rázzák le magukról a piszkos fekete földet. Nos ez a rázogató és tisztálkodási ritmus az alapmotívuma a legújabb táncszencziójának és innen a neve is: „fekete talaj“.

— Black bottom! — szól oda a tanárnő hangosan a zongoránál ülő hölgynek és valami monoton, szürke zene vonaglik elő nehézkesen a hangszerből. Egy pillanat alatt mindenki ül és néma csendben nézik a szemek a terem közepén felálló párt.

Első figura: A férfi és a nő szinte feltűnően távol vannak egymástól, épen csak a kezük érintkezik a derekukon meg a vállra és mennek egy-két lépést jobbra, aztán balra. A lépések után jól felpipiskednek lábujjhegyre, aztán gyorsan leereszkednek a sarkukra. Roppant hasonlít az egész ahhoz, amikor az ember elfáradva, lábujjhegyre állva néhányszor jól kinyújtózkodik. De még fokozottabb mértékben. Valódi kaliforniai nyújtózkodás.

— Csodás! — susogja valaki mellettem mély áhítatban, de nem szólhatok semmit, mert megkezdődik a második figura.

Körülbelül ugyanolyan mozdulatok, de ezek már erőlyes topogással végződnek. A nő meg a férfi szigoruan odaveri a talpát a földhöz vagy négyezer egymás után. Akár, mikor az ember nyáron lerázza a port a cipőjéről. Hasonlít valahogy a jól kirakott és kiaprózt

csárdáshoz is, de mégis más. Lassabb, vontatottabb, szürkőbb. Csak olyan kaliforniai topogás. Na de viszont a harmadik figura: az új és nyilvánvaló kedvezés rejlik benne a jobboldali konzervatív körök iránt, mert férfi és nő elváltak egymástól és négy lépés távolsággal egymásnak hátatfordítva, hatalmas ambícióval rázzák le magukról a „fekete talajt“, mely ugyálszik sehogy sem akar leválni róluk, bármennyire verdesik a padlót. Közben félnek egy négyesöget is, aztán megint szembekerülnek egymással. Újabb és minden eddiginél nagyobb topogás.

— Hát ez igen. Ez szép, decens — fejezi be a harmadik figurát egy idősebb és kövérés mama szava, de nem hallgat rá senki.

Van még több figura is, de azok már nem ilyen érdekesek, illetve — láikus szemmel nézve — még unalmasabbak, mint az eddigiek. Ez azonban nem jelent semmit. A black bottom már egy világ meghódítása után jött be Aradra, a charleston sok világvárosban volt kénytelen átengedni helyét az új hódítónak, tehát egész biztos, hogy itt is győzni fog. A kedvesen molett nők ugyan kissé nehezen fogják feladni azt a kolosszális riszálást lehetőséget, amit a charleston nyújt, de Divat öfélése nem tűr ellentmondást. A black bottom pedig máris divat.

Nem is kell várni, csak pár hétig és a táncsterhek parkettja csak ugy recseg majd a kaliforniai topogástól. Szegény charleston elbujik majd szegyenletében egy sarokba. Es ez helyesen is lesz így. Szégyelheti magát, de nagyon, ha ez a tánc, ez a fekete talaj is ki tudja verni a nyaregből, akantom mondani: a selyembarisnyás, meg a bómadrágos lábakkból. (f. e.)

CHOU-CHOU

a szezon filmszenzációja.

— Budapestre hoztak egy sikkasztó igazgatót. Budapestről elentik: A Radióklub sikkasztó igazgatóját, Kállay Jánost, akit nemrégén Bécsben fogtak el, ma rendőri kísérettel Budapestre szállították.

A német trónörököszt felpofozta az anyósa.

Frígyes trónörökös álnéven közreadta intim emlékiratait. — Szenzációs leleplezések a Hohenzollern családból.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.)

Der Prinz auf Wirreland a címe annak a könyvnek, amely legnagyobb politikai szenzációja ezidőszerint a német könyvpiacnak. A szerzője Hermelin báró, ez persze álnév, mint ahogy Wirreland sem az igazi neve annak a szigetnek, illetve annak a helynek, ahol a herceg a száműzetés esztendeit végigélni volt kénytelen. Wirreland persze azonos Wirringen-nel és a herceg senki más, mint a német trónörökös.

A gyöngéd kaland.

Maga a szerző már könyve alcímében kizárólag juttatja, hogy átélte és személyesen tapasztalt epizódokat és élményeket jegyez fel és épen ez adja meg ennek a memoármunkának rendkívüli érdekességét és értékét. A memoárok 1918. novemberével kezdődnek és érdekes intimitások, diszkrét ügyek kerülnek nyilvánosságra az ál-Hermelin báró utján. A trónörökös még fiatal ember, akiről már számírtatása előtt is általánosan ismeretes volt, hogy nagy gyöngéje a női nem és Wirringenben is kalandokat keresett és persze talált is. A trónörökös fölfedezi, hogy egy titkárnőre volna szüksége és persze talál is ilyet. A hölgy számára a szomszédos házban bérelnek lakást, azt pedig egy titkos csengő köti össze a herceggel. A nő szép, kedves német nő, épen energikusan vetnek véget a szesznek és a nő megtört szívvel távozik környezetéből.

Wilhelm Rex és a fia.

tudomás, hogy a trónörökös és atyja nem volt meg a kívánatos harmónia. A szerző Fiduclius álnév a herceg lakásán, persze már éjtől már jónéhány pezsgősüveg sornánál, Vilmos császárt parodiálja utánozni, úgy magatartásában, a romingteni udvariat adja meg a paródia aktuálisát. A felé emelkedő bajusszal és villogó szemekkel mondja a császár jókedvű al-

...öt szarvast terítettem ma le!
...nagyotmondása ma is a régi.
...a karakterisztikus jelenet. Hercegre szó szerint:

...pon a herceg meglátogatta a wirringeni polgármester feleségét. Egyszer csak kihallantja a zongorát s mint snájdig huszárré, a zongorához ront, játszik és énekel:
...Ha szeret az ember, mindig huszárvéves, mert a szerelem az örök tavasz.
...huszárvéves diák vidámságával dala. A hercegnő villán ettől a legújabb francia chanzonhoz hangzott, amely az örökifjú szerelem problémáját szellemesen vicces módon szatírozta. Végül egy egészen öreg gárdaresztelő hangján éneklő refrént: „Aki örökké huszárvéves marad”. A herceg a huszárvéves típusait találóan mutatta be. Különösen az öreg ur típusát sikerült jól utánoznom. Egyszer husz esztendejével ismét huszárvévesül, mert szerelmes s mert huszárvévesnek érezi magát. Hirtelen azonban a trónörökös becsapta a zongora fedelét és felkiáltott:

— „Ismét meg fog házasodni!... mit szólsz hozzá?... Ismét meg fog házasodni, huszárvévesnek érezi magát... Diese verrückte Zwiebel!

— De kicsoda, az Isten szerelméért? —

...polgármesterné és ujjait tördeli.

— Wilhelm Rex — az apám — mondja a herceg páthosszal.

— De hát kit akar elvenni?

— Reuss Herminát, Schönbuch herceg özvegyét.

— Érdekes asszony az illető, idősebb a feleség.

— Érdekesnek érdekes, egyik szemével egy kicsit sandit, de öregnek nem mondható, még kevésbé butának. Vele még szép dolgokat érthet meg az apám, ha huszonötödször fog előadást tartani neki a babilonias ásatásokról. Minden igazságot a szemébe fog neki mondani, amiket reá nézve hasznosnak tart. Ez a házasság talán bizonyos leszámolást fog jelenteni ebben az életben.

Az anyós pofonja.

Még a következőket mondja a herceg oról a tárgyról.

— Valóban, sokat foglalkoztat ez a házassági ügy. Csodálatos idea, hogy új mamát kell kapnom, bárha őt természetesen sohasem fogom ilyennek tekinteni. Épen eleget éltem át az anyóssal és kimondottan ellenszenvvel viseltetek még újabb „mamák” iránt.

— Anyóssom volt egyébként az egyetlen nő, akivel birkóztam.

— Ah! — kiáltotta fel a polgármesterné — természetesen győzni hagyta őt!

— Ezt épen nem, de knockout-ra én sem győztem le őt. Az anyóssom egy sátn volt — ezt nyugodtan lehet állítani. Annak idején három hercegnő közül választhattam a feleségemre és a választásom mostani feleségemre esett, mert benne gyermekeim legjobb anyját láttam. A választásom jól ütött ki. Az anyóssom azonban mindig érthetetlen maradt előttem, valóban nem tudék róla sok jót mondani.

— És hogy került a sor a párbajra, Fenségség?

— A nagyhercegnő, mert tényleg mindig az orosz nagyhercegnő maradt és sohasem lett belőle mecklenburgi hercegnő, bennünket németeket alajában véve mindig szegényes társaságnak tartott.

Megszüntetik a vizumkényszert.

Nemzetközi utlevélkonferencia Genfben.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Tegnap délelőtt nemzetközi utlevél konferencia kezdődött Genfben, amelyen Románia delegátusa is részt vett. A kongresszus az utlevél

és vizumkötelezettség megszüntetéséről tárgyalt, elsősorban azonban a vizumkényszer megszüntetését tűzte ki célul.

Letartóztatták a vasuti fosztogatók vezérét

A curtici vonatrablók nem akarják elárulni bűntársaikat. — Tovább folyik a nyomozás a bűnszövetkezet teljes leleplezésére.

(Arad, január 13.) Az aradi államrendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást a Curtici-on leleplezett vasuti rablóbanda bűneinek kiderítésére és a tettesek felkutatására. A rendőrség a mai napig öt embert tartóztatott le, akiről már megállapították, hogy fő tettesek voltak a vagonfosztogatásoknak. A banda curtici vezére Hrliescu Miklós forgalmi tisztviselő volt, aki kijelölte a kifosztandó vagonokat és intézkedett, hogy a fosztogatók munkáját senki se zavarja meg. Hozzá szállították a rablott holmik egy részét és ő továbbította aztán az orgazdákhöz. Házkutatás alkalmával nála és Herbai Mihály vasuti lakosnál négyszázezer lej értékű holmit találtak meg. Sikerült megtalálni a kifosztott öt automobili felszereléseinek nagy részét, két motorkerékpárt, rádiókat és rengeteg textilárut. Hrliescun és Herbai kivül letartóztatták Siclován György, Ispravnic Miklós és Demian György vasuti napszámosokat, akik az összes fosztogatásokban részt vettek.

Az öt letartóztatott ember kihallgatása tegnap és ma egész nap tartott. Beismerték, hogy a fosztogatásokat már hónapok óta üzik, de hogy összesen milyen értékű vagy mennyiségű árut szedték ki a vagonokból, arról nem tudnak felvilágosítást adni. Az orgazdákat és többi bűntársaikat állítólag nem tudják megnevezni. A rendőrségnek azonban olyan adatok kerültek a birtokába, hogy a letartóztatottak tagadó vallomása dacára, reálható a bűnszövetkezet valamennyi tagjának felderítése s az eddigi jelek szerint szenzációs letartóztatások várhatók. Jancu Traian rendőrigazgató és Rasztig István csoportvezető-detektív nyomoznak az óriási arányú vasuti fosztogatás ügyében és míg a bonyolult

és messzire szétágazó bűnszövetkezetet teljesen leleplezik, hónapok telhetnek el. A letartóztatottakat ma átszállították az aradi ügyészre, ahol Radu Pascu vizsgálóbíró ma részletesen kihallgatta őket és elrendelte letartóztatásukat.

Bratianu Vintila Timisoarán

A volt pénzügyminiszter előadást tart.

(Timisoara, január 13.) Cosma Aurel dr. volt miniszter tegnap értesítést kapott Bratianu Vintila volt pénzügyminisztertől, hogy Duca volt külügyminiszterrel egyetemben vasárnap este Temesvárra érkeznek. A liberális párt két nagynevű tagja temesvári tartózkodásuk alatt Cosma Aurel dr. vendégszerető házában lesz a vendége. Duca Temesvárról Oravicabányára utazik, mert az ottani liberális tagozatnak a díszelnöke, míg Bratianu Vintila programját a következőképpen állította össze: Hétfőn délelőtt Nagykomlóra megy, délután öt óraker pedig a temesvári kereskedelmi és iparkamara dísztermében A valorizálás címen tart előadást. Feltétlen érdeklődésre tarthat számot Románia első pénzügyi szaktekintélyének nézete erről a nagyhorderejű kérdéstről. Kedden délelőtt Cosma Aurel elnöklésével fontos ülést tart a temesmegyei liberális szervezet, amelyen Bratianu is részt vesz, míg délután 6 óraker a megyei dísztermében előadást tart Nagyrománia nemzetgazdaságának elősegítése címen.

CHOU-CHOU

a legizgalmasabb boxmérkőzéssel.

H I R E K.

Goldis László

megmagyarázza a kongruarendeleletet.

A kultuszminiszter megnyugtató körlevelet adott ki.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Goldis László kultuszminiszter a sok port felvert kongruarendeletről ma magyarázó körrendeletet intézett az összes romániai püspökségekhez. A körlevélben kijelenti, hogy a kisebbségi egyházak rosszul értelmezték a rendeletet, amelyet most ilyképen magyaráz meg:

A felekezetek szabadságát és védelmét egyformán biztosítja az alkotmány és amilyen védelmet az uralkodó egyháznak biztosít az állam, ugyanolyanban részesíti a többi felekezetet is. Az előző rendeletben előírt létszám csak az új parókiák létesítésénél kötelező, még pedig a városokban 400, falvakban 200 család. Érthetetlen okból azt hitték, hogy a minisztérium az összes létező parókiákat revizió alá akarja venni és hogy az államsegélyt meg akarja vonni azokról az egyházaktól, amelyek nem rendelkeznek az előírt létszámmal. Ennek a vitalított pontnak helyes értelmezése az, hogy úgy az ortodox, mint a nem-ortodox parókiák részére egyformán akarják megadni a védelmet. A revizióra csak azért van szükség, mert a minisztérium 1921-ben rendeletet adott ki, amelyben kimondta, hogy a kisebbségi egyházak csak abban az esetben kapnak államsegélyt, ha bebizonyítják, hogy legalább 1000 lélekszámuk van. Ezt a tényt akarják most revizálni. Felvilágosításul leközli az 1921-es rendeletet, amely kimondja, hogy azok a parókiák, amelyek 300 hívőnél kevesebbet rendelkeznek, be kell, hogy oldadjanak olyan parókiába, amelyek lélekszáma megfelel a feltételnek. A minisztériumnak ezzel az a célja volt, hogy az ilyen egyházakat egy elkész vezetése alá vonja össze.

— Változások a diplomáciai körben. Bucarestből jelentik: A külügyminiszter kategorikusan megcáfolja mindazokat a híreket, amelyek új diplomatait kinevezéséről szólnak. A miniszter bizonyos változást tervez a diplomáciai körben, amely február közepén lesz végrehajtva.

— Manolescu január közepén utazik Olaszországba. Bucarestből jelentik: Manolescu olaszországi uija némi késést szenved, amennyiben az államtitkár csak január 10-én utazik Rómába. Valószínű, hogy a román-olasz egyezményt csak az új vámtarifa megalkotása után fogják megkötni.

— A magyar országgyűlés megnyitása. Budapestről jelentik: Az országgyűlés közeli megnyitása előtt hosszas értekezletet tartanak az egyes pártok. Erős érdeklődéssel várják politikai körökben a szocialisták pártértekezletét, amely — és ezt bizonyosra veszik — egyhangulag ki fogják mondani a szocialisták, hogy nem vesznek részt az országgyűlés ünnepélyes megnyitásán. Ugyanezen értekezleten dönt a szocialistapárt a kettős mandátumok ügyében is.

— A jugoszláviai román iskolák ügye. Bucarestből jelentik: Helyes helyen nyert értesülésünk szerint a szerb-bánát román iskolák és templomai ügyében a tárgyalások közelebből újabb megkezdődnek.

— MEGKEZDÖDÖTT BUDAPESTEN A RÁKOSI-ÜGY FELEBBVITELI TÁRGYALÁSA. Budapestről jelentik: Nagy feltűnést keltett annak idején a kommunista üzelmekkel vádolt Rákosi Mátyás és társainak bülapöre, amikor is a budapesti törvényszék kommunista lázadás büntette miatt súlyos fegyházbüntetéssel sújtotta Rákosit és vádlott-társait. Az elítéltek felebbezték a súlyos büntetés ellen. Ma kezdte meg a budapesti királyi ítélőtábla Gádó-tanácsa az ügy felebbviteli tárgyalását. A tárgyalás előreláthatólag napokig fog eltartani.

— Kisiklott a timisoarai gyors. Ploestiből jelentik: A Bucaresti-Timisoara között közlekedő 103. számú gyorsvonat Prunisor és Balota állomások között ma reggel kisiklott. A szerencsétlenséget a mozdony tengelytörése idézte elő. Emberéletben nem esett kár. A kisiklás következtében a pályatest annyira megrongálódott, hogy a forgalmat előreláthatólag két napig átszállással bonyolítják le.

Felbecsülik a pancotai tüzkárt.

Kombinációk a tűz keletkezése körül. — A biztosító intézetek megbiz Pancotán.

(Arad, január 13.) A pancotai bútór- és kaptafa-gyár tüzkatasztrófájának oka még ma sem tisztázódott. Az illetékes hatóságok ma is folytatták a vizsgálatot, azonban a tűz keletkezésének okát teljes határozottsággal megállapítani nem lehetett. Olyan verziók is kerültek felszínre, hogy a tűz esetleges gyújtogatásból keletkezett volna; a híresztelések szerint a gyárat egy elbocsátott munkás bosszúból gyújtotta volna fel. Ez az állítás azonban ezideig

még egyáltalán nincs beigazolva, mindeközben az irányban is folyik a vizsgálat. Érdeklő biztosító intézetek megbizottai utaztak Pancotára és holnapra hivatalosan felbecsülik a tűzveszedelem által keletkezett károkat, s ugyanakkor megállapítják azt a kifizetendő összeget, amelyet az intézetek a tűzveszedelmek kárból megtérítenek a vállalatnak. Előreláthatólag a társaságok a biztosítás teljes összegét kifizetik a részvénytársaságnak.

Tízezer osztrák munkást kiutasítottak Franciaországból

— osztrák kormány tiltakozik a tömeges kiutasítások ellen.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Az elmúlt napokban a magyar sajtó nagy izgalommal tárgyalta, hogy a francia kormány az egyre növekedő munkahiány következtében kiutasította a magyar munkások ezreit. Most az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége arról értesül, hogy ugyanez a sors érte a Franciaországban dolgozó osztrákokat is. Mintegy 10.000 osztrák munkás kénytelen a jövőhét folyamán Franciaországot elhagyni. Az osztrák kolóniákban szivettéppé jelennek játszónak, le. A munkáscsaládok száza maradtak kenyér nélkül és a legnagyobb bizonytalansággal tekintenek jövőjük elé, mert tudják,

hogy Ausztriában sem tudnak elhelyezkedni és is a nyomor vár rájuk.

Az osztrák kormány teljesen tehetetlen a franciák intézkedéseivel szemben. A hivatal ugyan azon az állásponton van, hogy azok az osztrák szakmunkások, akikkel a vállalatok rendes éves szerződéseket kötöttek, nem távolíthatók el, csak a szerződés lejáratát követően, azonban a francia hatóságok tényleg kiküldték ezen és így az osztrák kormány kénytelen lesz a formális megelégedni és a párisi kormány belenyugodni.

— Ujságírósztrájk Váradon. Oradeáról jelentik: A „Nagyváradai Napló” munkatársai délelőtt sztrájkba léptek. Az oradea-marei újságíró szervezet a sztrájk kitörését az alábbi kommunikációban adja tudni: A „Nagyváradai Napló” szerkesztőségének hírlapíró tagjai január 13-án délelőtt írósztrájkba léptek, miután a lap kiadói az erdélyi nagy lapoknál érvényben lévő kollektív-szerződés megújítását megtagadták. A sztrájk kimondás az Inspectoratul Muncii előtt megpróbált békés tárgyalás sikerételensége folytán a sztrájk törvény előírásainak megfelelően történt. Az újságírószervezet kéri minden intellektuel szolidaritását a sztrájkoló újságírók részére, akik veszélyeztetve látták megéheztetésüket és három hónapos várakozás után kényszerülve voltak a legvégső eszközhöz nyulni. Oradea-mare, 1927. január 13. Peredy György elnök, Pásztor Bertalan, titkár.

— Hetvenéves az Erdélyi Irtó. Clujról jelentik: A nyugalmazott alispán, az Erdélyi Társaságnak 1908 óta elnöke, ma tizedik születésnapját ünnepelte. A jubilánst Kolozsvár társadalma ez alkalomból meleg ünneppé tette.

— MOZGÓSÍTÁSI KÖZPONTOK OLASZ-FRANCIA HATÁRON. Párisból jelentik: A hadügyminiszter elrendelte, hogy olasz határon öt mozgósítási központot hoznak fel.

— Az aradi bőrkereskedő ügy. Munkában jeleztük, hogy Hajós László által fogságban lévő vagonbuktató kereskedő ügyében lényeges fordulás amennyiben Radu Pascu vizsgálóra vonatkozó iratokat Hajós László ügyésének indítványozása végeztetésére küldte meg. Nicule azonban csak a napokban fog döntést hozni.

— FELFÜGGESZTETTÉK AZ EGYKORI ALISPÁNJÁT. Bucarestből jelentik: A belügyminiszter tegnap elmozdította állásából Gherman Joe dr. megyei alispánját, aki rövid ideig subprefektusa is volt s aki ellen az ügyészség megvesztegetési pénzeket fogadott. Gherman ellen megindult az eljárás. Huszár a minisztérium delegált bizottságának elnöke.

— Halálozás. Feldmann József visszakereskedő tegnap este váratlanul meghalt. Halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja. Temetése pénteken délután lesz az Eminescu (Deák Ferenc) temetőben.

— Félmilliárdos kártérítési kérelmet a pesti Hírlap ellen. Budapestről jelentik: A pesti járásbírósg ma tárgyalta a Hírlap Budapesti Hírlap volt igazgatójának és kiadójának a Budapesti Hírlap ellen beadott 500, illetve 350 millió korona kártérítési iránti keresetét. Böhm Alajos bírósági elnök azért indított per a Hírlap ellen, mert — mint emlékeztetőül — vállalat vezetősége mindkettőjüket rögtön távolléval bocsátotta el a szolgálatból. A kérelmére a tárgyalást ma a kérelmező befejezéséig elhalasztották.

— Halókatasztrófa a Dunadeltában. Galacsból jelentik: A „Vasile Lupu” gőzös a Galac-sullui vonalon, Isacia mellett tegnap hajótorést szenvedett. Az utasokat megmentették. A hajótorés pillanatában óriási pánik tört ki a kétszáz utas között, de a hajó kapitánya megőrizte hidegvérét és így lehetségessé vált, hogy mentőcsónakokon a segítségül hívott hajókra szállíthassák át a megrémült utasokat. A postaszállítmány megmentése után a hajó a parancsnoki hid magasságáig víz alá süllyedt.

— Heves földrengés Portugáliában. Lisabonból jelentik: Tegnap éjjel három órakor egész Portugálián földrengés vonult végig, amely három percig tartott. Emberéletben nem esett kár.

— Szélhámos álhercegnő. Berlinből jelentik: A kis németországi Erfurt városkában egymásután tűnnek fel az álhercegek és álhercegnők, akik jödeig orruknál fogva vezetik a kisváros lakosságát, nagy összegekkel csapják be őket, majd eltűnnek. Legutóbb Doman német szélhámos játszotta el a városkában a német trónörökös szerepét és több embert jelentősen megkárosított. Most újabb eset történt. Egy Barth Mária nevű szakácsnő, aki hosszú ideig szolgált hercegi házakban, felkereste Erfurtot, ahol mint Margit porosz hercegnő szédítette a kisváros lakóit. A szakácsnő nagy lábon élt, hiteleket vett igénybe az üzletekben és minden gazdagabb kereskedőtől vagy árut, vagy pénzt kapott kölcsön. Hálából mindenkit megajándékozott dedikált fényképével, amelyet büszkén tettek el a családi relikviák közé. Végre több kereskedő azonban megunt az állandó pénzigéreteket, amelyekkel a hercegnő jól tartotta őket és feljelentést tettek a hercegnő ellen, akiről csakhamar kiderült valódi foglalkozása és most a rendőrség fogságában vár büntetést.

CHOU-CH

a legszebb

francia színésznő

— Csehszlovákiában lesz a kisantant-konferencia. Bucurestiből jelentik: A budapesti „Magyarság” című lap szerint a kisantant legközelebbi konferenciája február 15-én ül össze. A Rador távirati iroda illetékes helyen nyert felhatalmazás alapján közli, hogy ez a hír téves, mert eddig a kisantant államok egyike sem kérte a legutóbbi genfi találkozás alkalmával megállapított terminusnak, május végének megváltoztatását. A konferenciát mindenesetre Csehszlovákiában fogják megtartani.

— SPANYOLLÁZ EGY ANGOL FLOTTÁBAN. Londonból jelentik: A Portlandban állomásozó brit Atlanti-flotta legénységén kitört a spanyol-influenza. A járvány miatt a flotta nem indulhat el és vesztegár alá helyezték. — Berlínből jelentik: A közkórházakban eddig 25 haláleset történt a spanyol nátha következtében. A járvány különösen a munkások között szedi áldozatait.

— Véres antiszemita tüntetés. Isziból jelentik: Turcanu iasi-i egészségügyi tisztviselő, az „Arma” című zsidóellenes lap munkatársa, tegnap délután a lasihoz közeli Sculen városkában antiszemita beszédet mondott, amelyen hevesen lázított a zsidóság ellen. A rendőrség közbelépett, mire verekedésre került a sor a hallgatóság és a rendőrök között. Védekezés közben a rendőrök puskatussal súlyosan összeverték Turcanut, aki két szurást is kapott a mellébe. A megindított vizsgálat alapján eddig nyolc diákot és két csendőrt letartóztattak.

— Sikkasztó pesti klubigazgatók. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányságon ma délelőtt őrizetbe vették Hantó Sándor ügyvédet és Folkmann Ferenc volt bankárt, mert az Országos Polgári Pártkör alkalmazottainak száznegyvenmilliónyi óvadékával nem tudták elszámolni. Hantó és Folkmann igazgatói voltak a klubnak.

— Az elveszett és megtalált karkötő. Budapestről jelentik: Dömötör Ilona operaénekesnő tegnap, amikor hazatért Hungária-szállóbeli lakására, rémülten vette észre, hogy több mint hatvan millió koronát érő brilliáns karkötője eltűnt. Azonnal a rendőrségre telefonált, ahonnan detektívek mentek ki a lakására. A művész elmondta, hogy autótaxiban tért haza. Azonnal megállapították az operaénekesnő hazaszállító autótaxi számát és a soffőr lakását, akivel együtt azután a detektívek átkutatták a már garázsban lévő autót, ahol rövid keresés után sértetlen állapotban megtalálták az értékes ékszert.

— Borbélyüzletek új zárójára. Érdekes rendelet érkezett ma a munkaügyi felügyelőséghez. A munkaügyi miniszterium elrendeli, hogy a borbélyüzletek március 1-ig esti nyolc óra helyett hét órakor kötelesek zárni. A rendelet a borbély-alkalmazottak kérelme folytán látott napvilágot miután az alkalmazottak memorandumot terjesztettek fel a munkaügyi miniszteriumhoz, amelyben kifejtették, hogy nem tudják ellátni nehéz munkájukat egész napon át este nyolc óráig. Szombaton ellenben továbbra is kilenc óráig maradhatnak a borbélyüzletek nyitva.

— A kétlejes kifli ellen. Az aradi munkásság tegnap népes értekezletet tartott a kétlejes kifli ügyében és elhatározta, hogy küldöttséget menez az illetékes hatóságokhoz, a kétlejes kifli ellen. Az értekezleten felszólalók mind úgy találták, hogy a kifli árának emelése főleg a munkásságot és iskolásgyermeküket sújtja.

— Meghalt a férje után. Budapestről táviratozzák: Ma délelőtt hosszú szenvedés után meghalt Ehlich Károlyné, aki ezelőtt nyolc nappal — mint akkor jelentették — férje halála miatt mérgezte magát.

Átszervezik a távirót és telefont Romániában.

A vihar-okozta pusztításokat már teljesen helyreállították.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kereskedelemügyi minisztérium postaszolgálati osztályához érkezett jelentések szerint a szél- és hóviharok okozta pusztítások helyreállítási munkálatait mára befejezték. Ezzel egyidejűleg a minisztériumba egy ajánlat is érkezett a bucuresti-i „Ener-

gia” társaságtól, amely a berlini Siemens-Halske és az amerikai Western cégek által már előbb beadott ajánlatoknál jóval olcsóbban vállalná a romániai távirat- és telefontársaságok technikai átszervezését. A minisztériumban még nem döntöttek az ajánlat elfogadása felett.

Háboru az Unió és Mexikó között.

Az Egyesült-Államok háromszázezer katonát mozgósítottak. — A szovjet-agitációt akarja letörni Amerika. — Terjed a forradalom Mexikóban.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A mexikói forradalom napról-napra jobban terjed. Ez a nagyarányú megmozdulás annak az üldözésnek a következménye, amelyet a katolikus főpapság ellen folytatott a kormányhatalom. A forradalom kitörését siettetette a főpapok letartóztatása és a pápa üzenete. A püspökök proklamációja következtében hat különböző államban tört ki egyszerre a felkelés, amely elkezdett, véres harcokhoz vezetett. A harcok folyamán a kormánycsapatok 24, felkelők 75 embert vesztettek, míg a sebesültek száma felülmúlja a 600-at. A tanácsai püspök tartózkodási helyéről semmitsem tudnak. A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy az államügyész utasítást adott ki, hogy a letartóztatott püspökök közül kettőt helyesen szabadlábra, a többi 18 püspök továbbra is fogva maradjon.

Calvez püspök nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és a történetekért a felelősséget teljesen a püspöki karra hárította.

A püspöki kar — mondotta — arra utasította a felkeléseket, hogy minél több embert bírijanak a felkelésre. A felkelést szító püspökök súlyos büntetésben részesülnek.

Mexikói jelentések szerint hatszáz felkelő megszállta tegnap Valisco tartomány fővárosát Amecát. Az országban egyre jobban terjed az amerikaiak elleni hangulat. Több városban bojkottot mondtak ki, az amerikai árukra.

— Kimutatás Arad csavargóiról. Ma állította össze az aradi államrendőrség kebelében működő ugynevezett csavargóhivatal évi statisztikáját. A hivatalban, amelynek vezetője Detesán János rendőrkapitány, 1926-ban 344 csavargót állítottak elő. Ebből munkaképtelennek nyilváníttak 32-öt, 30-at a brancoveni menhelyen, 28-at a temesvári vakok intézetébe helyeztek el. A többi pedig hosszabb-rövidebb ideig tartó kényszermunkára, vagy elzárásra ítélték.

— Harmincemeletes üzletház Budapesten. Budapestről jelentik: A napokban — hír szerint — az egyik budapesti építési vállalkozó kérvényt nyújtott be az építészeti ügyosztályhoz, hogy a belváros közepén egy harmincemeletes üzletházat akar építeni. Az építési ügyosztály vezetője ma kijelentette, hogy eddig ilyen kérvény nem érkezett be, különben is ilyen építkezésre amúgy sem adnának engedélyt.

— Magyar munkanélkülek kálváriája. Budapestről jelentik: A Franciaországból kiutasított munkanélküli magyar munkások számára egyelőre megfigyelőtelepet állítanak fel Győrben. A budapesti főkapitányságról ma száz készlet ágyneműt indítottak utnak a győri munkatelepre. Hír szerint a munkanélkülieket Törökországba viszik.

— Az Aradi Orth. Izs. Jótékony Nőegylet elnöksége ezúton mond köszönetet mindazon hölgyeknek, kik a gyermekfelruházás céljaira fáradságot nem ismerve buzgólkodtak. Ugyszintén hálás köszönetet fejez ki mindazoknak, kik pénzből, vagy természetbeni adományaikkal a gyermekfelruházás anyagi sikerét előmozdították.

— Új kezdő. és haladó-kolónok Barnánénál. — Kereskedelmi alkalmazottak és magán-tisztviselők figyelmébe. F. hó 16-án, délelőtt fél 10 órakor rendes évi közgyűlést tartunk. A Munkás-otthon nagytermében. Tekintettel a közgyűlés napirendjének fontosságára, erkölcsi és anyagi beszámoló, kultúra, szakoktatás,

Washingtoni híradások szerint az amerikai szenátus külügyi bizottságában tegnap két óra hosszat tárgyalták a mexikói és nicaraguai helyzetet. Kellog külügyi államtitkár ezután több iratot adott át a bizottságnak tanulmányozás végett. Az iratok szerint a szovjet a latin Amerikát, főleg pedig Mexikót szemelbe ki az Unió ellen folytatandó kommunista tevékenység támaszpontjává. A bolsevista vezérek mindazt el akarják pusztítani, amit amerikai imperializmusnak neveznek. Ez szerintük előfeltétele a nemzetközi forradalmi mozgalom sikeres elterjedésének az egész világban. Az utóbbi években — mondja Kellog jelentése — a szovjet a legnagyobb figyelemmel vezeti Mexikóban az Unió-ellenes mozgalmakat és egyben beható utasításokat adnak ki az Unióban tartózkodó kommunistáknak is tanúsítandó magatartásukat illetően.

A késő esti órákban nyilvánosságra került newyorki kábeltávirat szerint bizonyos, hogy az Egyesült-Államok és Mexikó közötti ellentéteket csak fegyveresen lehet elintézni. Az Unió nyilvánosságával már közölték, hogy a hadügyi államtitkár háromszázezer embert mozgósított a mexikói határon. Kellog a szenátusban tartott exozéja során azt is kifejtette, hogy Mexikóban rendet kell teremteni, mert ezen államszövetség az amerikai bolsevizmus félszke. Kellog kijelentését már a háboru bejelentésének tekintik. Mexikó várostól nem messze, Ajusco közelében hét felkelőt felköttek.

sportegyesületünk megalakítása, stb., saját érdekében mindenki legyen ott.

— „Black Bottom” Tanítja Barnáné.

— Az Enescu-koncertre előjegyzett jegyeket kérjük kiváltani, mert azokat csak szombatig tartjuk fenn. Bloch H. papirkereskedés.

SPORT

O Az AAC sporttelepe. Az Interimár bizottság mai ülésén az AAC sportegyesület kérvényét tárgyalták. A sportegyesület bejelentette, hogy a pálya bérletéből még 13 év van ugyan hátra, azonban most nagyobbarányú építkezést akar létrehozni, de ezt csak úgy teheti, ha legalább 30 évig birtokában maradhat a mostani pálya. Kéri a várost, amennyiben lehet, hosszabbítsa meg a bérletét, ha nem, írjon már most ki nyilvános árlejtést, hogy az egyesület résztvehessen és fnyódon biztosíthassa magának a pályát. Széll Lajos dr. elmondta, hogy az AAC sportegyesület egy 1000 nézőt befogadó, hatalmas körtribünt akar építeni, a mostani kis fatribün helyére. Ez körülbelül 800.000 leibe kerül, amit azonban csak úgy tudnak befektetni, ha a város eleget tesz a kérésnek és azzal maga is hozzájárul egyszersmind a város szépítéséhez és Arad sportnőjének emeléséhez. A bizottság elhatározta, hogy eleget tesz a kérelemnek és elrendelte a nyilvános árlejtés kiírását.

— Az Aradi Meteor Kerékpár Egyesület F. hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését az Iparkamara épületének földszintjében, melyre t. tagjait ezúton meghívja.

O Értesítés. Az aradi Biró Bizottság felkéri a testület tagjait, hogy a mai napon január 14-én este 8 órakor a Fehér-Kereszt klubtermében tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Az értekezlet napirendje: a közgyűlés előkészítése és a meginduló tavaszi szezonra tanúsítandó magatartás meghatározása.

CHOU-CHOU

bemutatója legközelebb az aradi Apollóban.

— Thèmes nagy álarcos-bálja január 22-én a városi kócsokban.

Olaszország harcra készül Albániában.

Átszervezték az albán katonaságot.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
A belgrádi Politika című lap jelenti, hogy
Olaszország nagyarányú katonai készülődése-
ket végez Albániában. Az utóbbi napokban

egyre-másra érkeznek Albániába az olasz mu-
niciószállítmányok. Tegnap olasz vezérkari
tisztok és mérnökök érkeztek Albániába, hogy
az albán katonaságot átszervezzék.

Beiktatták az új bankkormányzót.

Burileanu, aki a tradíciók híve, jelentős és nagyvonalú programot adott.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Tegnap délután az intézet igazgatóságának jelenlétében megtörtént Burileanu beiktatása a Banca Nationala kormányzói székébe. Az új kormányzó a formások lezajlása után beszédet tartott, amelyben dícsérettel emlékezett meg a bank eddigi működéséről és a tradíciók folytatását hangsúlyozta. Kijelentette, hogy a tradíció nem jelent maradiságot. A Banca Nationalának mindig meg volt az elaszticitása és a kor szükségleteihez való alkalmazkodása. A feladat nagyon súlyos, mert nehéz problémák várnak megoldásra:

1. Az állam kérlelhetetlen intézkedései mozgási lehetőségeinket mérseklik.
2. A valuta fluktuációja a maga átmeneti intézkedéseivel.
3. A Creditul Industrial megerősítése.
4. Az erdélyi bankok, amelyek valaha Budapestről nyertek támogatást, még nem tudták itt megtalálni a törvényes segítséget.
5. Végül a mezőgazdasági hitel kérdése vár megoldásra. Megfontolva fogunk haladni, de a realitás tiszta elhatározásával, célunk elérése érdekében.

Burileanu beszéde végén kérte a bank igazgatóságának és tisztviselőinek támogatását. Chiriacescu igazgató a tisztviselőkar nevében biztosította a kormányzót támogatásukról.

Bucsunak: két fehér szegfű...

Megható gyászpompával temették el a békeidők hősi halottját, a halálig bátor ifjú katonát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Megrendítően tragikus volt a halála néhány nappal ezelőtt, — amint azt részletesen megírtuk — Hanzély Pálnak a magyarországi 2. gyalogezred fiatal, alig 23 éves főhadnagyának. Szolnokon korcsolyázás közben beszakadt alatta és társasága alatt a jég. A társaságban levő három nőt kimentette, de a maga életét nem sikerült megmentenie. Még utána kapott a segítségre nyújtott csákyának és szederjes ajakkal még azt kiáltotta: Istenem segíts!... De az ernyedő kar már gyenge volt és Hanzély Pál főhadnagy fiatalon, 23 évesen visszahullt a szennyes vízbe. Hosszu keresés után találták meg holttestét, aztán felvitték teherautón Budapestre, hogy elkísérhesse az utolsó utra édesanyja, özvegy Hanzély Lászlóné. A család utolsó férfitagja halt meg Hanzély Pállal, akinek katonai zubbonyára két szál fehér rózsát tűztek szomorú bucsujelnek a szolnoki urleányok. Apja, bátyja ugyancsak tragikus körülmények között hunytak el és most sorba került Hanzély Pál is.

A halottasház környékét hatalmas tömeg lepte el, díszőrség állt sorfalat és a gyertyák furcsa, imbolygó fénye mellett a rengeteg Koszoru közül komoran emlékedett ki az ércőporsó, amelynek tetején ott feküdt Hanzély Pál kivont kardja, díszsisakja, öve, kitüntetései, mellette pedig egy fehér szekfücskő. A koszorúk majd mind csupa fehér rózsából voltak fonva. Ez volt Hanzély Pál kedvenc virágja.

A hadsereg minden fegyverneme képviseltette magát a temetésen. József főherceget Fábry vezérkari őrnagy képviselte, a honvédelmi minisztert Kovács tábornok, Jánky Kocsárd főparancsnok a kormányzó nevében helyezett feketeszallagos fenyőkoszorút a koporsóra. Az özvegy édesanyját két embernek kellett támogatni, mikor sűrű gyászfátyola alól megpillantotta a koporsóját, fájdalommal felsikoltott:

— Kicsi Pálkám!

Aztán lenyűgözöttan sirt a ravatálon, míg csak széket nem hoztak, hogy leültessek. Jött aztán egy madonnaarcú, karcsú urleány, oda-támolygott az ércőporsóhoz és zokogva borult a díszsisakra. Hanzély Pál menyasszonya volt.

A gyászszertartás után Hanzély fia fiatal katonája vállára vette a koporsót és kivitték a halottas kocsira. A sirnál Jánky Kocsárd tábornok bucsuztatta elsőnek és rátette a koporsóra a kormányzó kitüntetését, a signum laudis. Aztán Dutkay Béla az ezred parancsnoka beszélt:

— A legfiatalabb tiszt voltát ezrededben — mondta meghatótt hangon — lovagias voltál, példát mutattál minden katonának, hogyan kell értelmeznie a lovagiasságot.

És lehulltak a rögiök a mélybe eresztett koporsóra, aztán előlépett egy közkatona és egyszerű falkeresztet szúrt a sárga agyagba, amelyen egyszerű fekete betűk jelölik meg a békeidők hősi halottjának emlékét: „Itt nyugszik Hanzély Pál főhadnagy, élt 23 évet.”

London és Newyork beszélgetnek.

Hogyan jut át az emberi hang az Océánon?

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A telefon feltalálásának éppen ötvenéves jubileumára nyitották meg a london—newyorki telefonvonalat, amelyen mostantól fogva minden angol vagy amerikai telefon-állomás előfizetője ép oly könnyedséggel beszélhet amerikai vagy angol ismerőseivel, mintha csak egy szomszédházban levő telefonállomás kapcsolását kérte volna.

Az elméletileg teljesen megoldott problémának gyakorlati alkalmazását az első pillanatban önkéntelenül komikusan ható nehézség akadályozta. A tervbe vett london—newyorki vonal részére ugyanis nem volt elég hely a levegőben! A rádió leadóállomások kiszaporodása oly erős forgalmat és túlerőterhelést okozott a levegőben, hogy csak a hullámhosszaknak világszerte való új beosztása után sikerült végre szabaddá tenni a teret a Fét kontinens közötti beszélgetésre. Szükségessé vált: egyben az is, hogy a beszélők hangjának

erőssége is megfelelő módon szabályoztassék. A tulhangozó beszéd ugyanis elrontaná a rendkívül finom és érzékeny kapcsoló-készüléket, míg túlhalál beszéd mellett a rezgés esetleg nem jutna át az Océánon. Ennek elkerülése külön készülék szolgál, amely a továbbító és hangerősítő állomásokon keresztül zavartalanul továbbítja a hangot 5000 kilométer távolságra is.

Egyelőre csak Anglia beszél Amerikával, de a tervek szerint London közvetítésével nemsokára egész Európa minden telefonelőfizetője folytathat beszélgetést nemcsak a newyorki, de akár a néhány ezer kilométerrel még távolabb fekvő sanfranciskói ismerőseivel is. Sőt még ennél is továbbmenőleg az angol kormány már kísérleteket folytat az egész angol birodalmat behálózó drótnélküli telefonhálózat létesítésére, amelyen keresztül nemcsak Kanadával, hanem a körülbelül négyszer olyan távolságra, mintegy 20.000 km.-nyire fekvő Ausztráliával is lehet majd beszélni, hogy ez a terv korántsem tartozik a megvalósíthatatlan ábrándok közé, mutatja az, hogy egy beszélgetés már történt is ezen a vonalon, amidőn 1924 májusában Marconi beszélgetett Angliából Svédorral.

Megint egy új naptár.

(Az Aradi Közlöny genfi levelezőjétől.) Mint az köztudomású, a Népszövetségnek egyik bizottsága azzal foglalkozik, hogy az évek naptári beosztását egyöntetűvé tegye, másrészt pedig, hogy a főbb ünnepek folyton mozgó jellegét megszüntesse. Természetesen a bizottság ugyszólván naponként kap a világ minden részéről javaslatokat.

A sok javaslat közül végre a közelmúltban kapott a Népszövetség olyant is, amely áttekinthetősége és egyszerűsége miatt általános feltűrést keltett s mint értesülünk, a legközelebbi értekezleten tárgyalásra is kerül.

Az új időbeosztás Köppen Wladimir dr. től, a világhírű meteorológustól, a hamburgi Seewarte tagjától ered. Köppen a következőket javasolja:

1. Az év álljon úgy, mint eddig is, négy negyedből, mindegyik három hónappal, összesen azonban csak kilencvennégy nappal. Ez azt jelenti, hogy minden évnegyed tizenhárom hétre lesz osztható, de azt is jelenti, hogy az év eszerint csak 364 nappal állana. Ezért Köppen az év végéhez, mint december 31-et egy névtelen napot csatol s ugyanígy minden szökőévben június 31-ike szinte ilyen névtelen nap lenne.

2. Az év januárius 1-én vasárnapkal kezdődne s ennek következtében a többi évnegyed első napja is vasárnap lenne, mert az új beosztás szerint az évnegyedek első hónapja harmincegy nappal, a többiek pedig harminc nappal állnának.

3. A Köppen-féle tervzetben Husvét vasárnapja minden évben április 3-ára esik s ennek megfelelően Pünkösöd vasárnapja május 26-ára, a karácsonyi szent este pedig december 24-én, ugyancsak vasárnapra.

Igy azután minden dátum az évek ugyanarra a napjára kerülne, tehát például nemcsak január elseje kerülne mindig vasárnapra, hanem május elseje is mindig szerdára.

Az évnegyedek első hónapjaiban mindig öt vasárnap és huszonhat munkanap fordulna elő. Az új naptárban megmaradna a Husvét és Pünkösöd hétfői ünnepe, valamint a két karácsonyi ünnep is. Ennek következtében minden évben lenne egy hármass ünnepekör (Karácsony) és három kettes ünnepekör (Husvét, Pünkösöd és a névtelen december 31-ike január elsejével kapcsolatban.) Ezenkívül csak még a szökőévben fordulna elő még egy kettes ünnepekör, még pedig a névtelen június 31., a július 1-i vasárnapkal kapcsolatban.

Az egyes országok a saját ünnepeiket természetesen tetszés szerinti napokra tehetnék.

Legujabb! Marcsa katonája Harry Liedtkével a főszerepben
SZOMBATTÓL AZ ARADI URANIÁBAN.

Kilencszáz dollár egy Ford-repülőgép.

Két év alatt piacra kerül Amerikában a légi flivver. — Ezrével fogja piacra hozni az automobilkirály.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Az utóbbi évek óta a legsűrűbben feltett kérdések egyike Amerikában az, hogy miért maradt hátra annyira ez az ország a repülőhálózatok kiépítésében Európa mögött, mikor s hogyan fogja behozni mai mulasztását. — A nagy többség nincs tisztában azzal, hogy az európai repülőjáratok állami támogatással tartják fenn üzemüket. Amerikában erről szó sem lehet. Elsősorban ez a magyarázata annak, hogy míg Európában egy kisebb terület felett, mint az Unió egyetlen államának, Texasnak kiterjedése, naponta nyolcszáz személyszállító gép visz egyenként 12—25 utast, addig az Egyesült-Államok egész területe felett talán mindössze ötven olyan repülőgép van üzemben, amely kettőnél több utast tud szállítani. Negyvenhárom társaság gyárt ma Amerikában repülőgépet Los Angeles-től Newyorkig, de csak egy van köztük, amelyben igazi nagy koncepcióval és jövőbelátással találkozunk. Ez az egy a Stout Air Services, amelynek összes szabadalmi Henry Ford tulajdonában vannak.

A dearborni Ford Airport ma háromhetenként egy-egy óriási, hárommotoros repülőgépet készít el. Ezek a gépek 12—14 személyt szállítanak, szárny szélességük 69 láb, magasságuk közel 13 láb és eladási áruk több mint 45.000 dollár. A gyár teljesítőképességét egyre fokozzák. A probléma megoldását azonban nem a többtermelésben, hanem az árleszállításban keresi Henry Ford. A vízzel hűtött motort már régen feladták a léghűtős-motorért s ma a Ford-gyár mechanikusainak minden erőfeszítése oda irányul, hogy egy

olyan léghűtős-motort produkáljanak, amely löerőnként kevesebbet nyom egy fontnál és 120 löerőig 2000 dolláron alull összegből állítható elő.

Közgazdaság.

Zürichben 2.75, Párisban 13.30 a lej

Helyi valutaárak: (Január hó 13.)

Kifizetések: Berlin 45.60, Amsterdam 76.90, Newyork 191.25, London 932, Páris 7.67, Milánó 8.26, Prága 5.68, Budapest 33.55, Zágráb 3.39, Bécs 27.03, Zürich 37. — Áru: Márka 45, holland forint —, dollár 192, angol font —, francia: frank 7.60, líra 8, cseh korona 5.60, pengő 33.50, dinár 3.35, osztrák korona 27, svájci frank 37. — Pénz: Márka 44, holland forint —, dollár 190, angol font —, francia frank 7, líra 7, cseh korona 5.40, pengő 33, dinár 3.15, osztrák korona 26, svájci frank 36. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdényítés. (Január hó 13.)

Berlin 123.05, Amsterdam 207.50, Newyork 519, London 2518.25, Páris 20.60, Milánó 21.90, Prága 15.34.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.72.50, Varsó 57.50, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdézárlat. (Január hó 13.)

Berlin 123.05, Amsterdam 207.50, Newyork 518 hétnyolcad, London 2518, Páris 20.61, Milánó 22.25, Prága 15.34.50, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.75, Varsó —, Bécs 73.07.50.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Január hó 13.)

Devizák: Páris 7.60, Berlin 45.50, London 926, Newyork 193.75, Milánó 8.20, Zürich 36.90, Bécs 27, Prága 5.66. — Valuták: Napoleon 760, márká 45.50, leva 1.30, török líra 0.92, angol font 935, francia frank 7.70, svájci frank 37, olasz líra 8.30, drachma 2.40, dinár 3.40, dollár 191, lengyel zloty 23, osztrák schilling 28, magyar korona 27.50, cseh korona 5.75.

— A budapesti nemzetközi mintavásár. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara, mint a budapesti nemzetközi mintavásár-iroda tisz-

Egy-egy motornak legalább 3500 fontot kell felemelni tudni legalább 5000 láb magasságig, a háromnak együttvéve tehát legalább 10.500 fontot, óránkénti 116 mérföld sebesség mellett és az így elkészített gépnek teljesen felszerelve nem szabad többé kerti 12.000 dollárnál a kiskereskedelemben.

A személyszállító társaságok szűkös helyzetének kielégítése azonban Henry Fordnak csak egyik problémája. Sokkal nagyobb súlyt helyez arra, hogy

órlásf tömegekben piacra dobhassa a „légi flivver“-eket.

Ezek két négy személyes repülőgépek lesznek, zárt kabinnal, óránkénti 80—100 mérföld sebességgel, mérföldenként két centnél kisebb üzemköltséggel. A gépek a motorprobléma miatt aligha kerülhetnek piacra két évnél hamarabb. Henry Ford azonban bizik benne, hogy akkorára a motorproblémát meg fogják oldani és a légi flivvereket, melyek valószínűleg alkoholt fognak égetni és egytörőn leszállhatnak vízen és szárazon,

a kiskereskedelemben egyenként 900 dollárért hozhatják forgalomba. Ezek a kis repülőgépek monoplánook lesznek.

húsz láb átmérőjű, összehajtható szárnyakkal és röptávolságuk 500 mérföld lesz. Minden kabint börtületekkel, fűtő- és szellőztetőkészülékkel, villa megvilágítással és fényvörövel szerelnek fel az éjszakai leszállásra. Ford azt hiszi, hogy milliók fogják ujjongó örömmel fogadni ezt az olcsó repülőgépet, amely ép olyan közönségesen fogja tenni a légi utazást, mint a szárazföldi tette az automobil. Bizonyos, hogy a dolog több mint álom és Fordnak megvan az eszköze ahhoz, hogy valóra váltson még álmokat is.

teletbeli képviselője, ezután hozza az érdekeltek tudomására, hogy a budapesti nemzetközi mintavásár 1927 április hó 30-tól május 9-ig lesz. A vásárra vonatkozó szükséges felvilágosítással a kamara irodája szolgál. Különösen felhívja a kamara ama kereskedők figyelmét, akik hajlandók budapesti cégek képviselőit elvállalni, hogy jelentkezzenek a kamara irodájában a képviselők átvételére vonatkozó kérdőívek kitöltése céljából.

A terrorvezér gyűrűje.

A lezüllött budapesti uriaszony és a kivégzett Cserny József hagyatéka.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Amikor annak idején Cserny Józsefet, a híres terrorfiut kivégezték, számos rablott ékszert találtak nála. Többek között az ujján nagy értékű briliánsgyűrű volt, a melyről kiderült, hogy a kommunizmus alatt lovag Beer Vilmosnéól kapta ajándékba, aki-vel bizalmas viszonyban volt. A gyűrű a nend-óraégnél maradt, míg ma igen értékes esemény hozta újra felszínre az ügyet.

Lovag Beer Vilmosné, az egykor gazdag és tisztelt uriaszony az évek során teljesen lezüllött. Elméje is megzavarodott, miért a tébolydába került. A napokban gyógyult meg és ekkor teljesen lerongyolódva, szegényen bocsátották ki. Kiszabadulása után nem tudta hamarjában, mihez kezdjen az egykor ünnepelelt uriaszony, amikor mint mentőangyal érkezett meg hozzá a bíróság végzése, amely feljogosítja, hogy a 60 millió korona értékű gyűrűt átveheti. Örömmel vitte a bírósági vég-

zést az illetékes fórumhoz és ma végre átvette a gyűrűt, amelyet egykor egy szeszélyes órájában emlíktől adott valakinek és amely ma falán az éhenhalástól mentette meg.

M o z i.

ix A Faust hatalmas sikere Aradon. Nap-nap után zúdult ház gyönyörűdik Goethe örök-szép költeményében, a Faustban. Különösen meleg sikert aratnak Róna Dezső, Horváth Mici, Szentgyörgyi Mária, Ladiszlay József, akik Gounod Faustjának remekszép áriáit éneklék kor-hú jelműben az aradi Apolló rögtönzött színpadán. Az Apolló színház megnagyobbított zenekara a teljes Faust partitúrát játsza kísérőzeneként. Malek karmesternek, ennek a tehetséges muzsikusknak pompás dirigálása mellett. Az előadások naponta 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, pénteken játsza utoljára az aradi Uránia az óriási sikerű Tarzan-film második részét. Az aradi Uránia előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Szombattól az aradi Urániában Harry Liedtke legújabb pompás katonafilmje, a „Marsa katonája.“

xx Matiné vasárnap délelőtt az aradi Apollóban. Vasárnap délelőtti matiné keretében mutatja be az aradi Apolló mozgószínház a „Pompadour parancsra“ című 7 felvonásos gyönyörű társadalmi filmet. A főszerepeket Lya Mara és Jakob Tiedke játsszák. Jegyek ára: 5, 10 és 15 lej.

xx Vadászdráma az Uránia vasárnap délelőtti matinéjában. Vasárnap délelőtti az aradi Uránia mozgószínház az annyira bevált matiné keretében mutatja be a „Horrido“ című 6 felvonásos izgalmas vadászdrámát 5, 10 és 15 lejes helyárakkal.

Leány-ferj, aki verte „feleségét“.

Különös pör a budapesti bíróság előtt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Rendkívül érdekes ügyet tárgyalt ma a budapesti törvényszék. Emlékeztetes még az a szenzációs válóper, amelyet Kajás Györgyné indított férje ellen, amelynek folyamán azzal a szenzációselepleléssel szolgált a bíróságnak, hogy térje — leány. Be is igazolódott, hogy Kajás Jufiska magyar parasztleány férfinévét és ruhát vett fel és feleségül vette Zsombóti Máriát, akinek két évre a házasság után egészséges leánygyermek született ki az apja, — titok. Annyi bizonyos, hogy csak két év után vette észre a feleség, hogy férje nem férfi és válopert adott be ellene, aminek a bíróság helyt is adott. Most azután a bíróság súlyos testi sértés címen jár ellen a leánytérj ellen, aki „feleségét“ több ízben súlyosan hántalmazta.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekéi nem vállalunk felelősséget.

Özv. Feldmann Józsefné, szül. Fülöp Hermína, egy a saját, valamint gyermekei, József, János és István, nemkülönben számos rokon, ismerős és jóbarátaink nevében mélyen megtört szívvel és fájdalommal jelentik, hogy hön szeretett férj, apa és önzetlen jóbarát

Feldmann József

f. évi január 12-én este 11 órakor, életének 63-ik és boldog házasságuk 28-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunk földi maradványait január 14-én délután fél három órakor fogjuk a Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 6. szám alatti gyászhasból nyugalomra kísélni.

Legyem áldott emléke örökké!
Arad, 1927. január 13.

**AZ ARADI APOLLOBAN MA
FAUST EMIL JANNINGSSAL.**

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Van szerencsém Arad és vidéke tisztelt vevő-közönségének szíves tudomására adni, hogy a rak-
táron levő
női és leányka télikabát
és felöltők a mai naptól kezdve saját árban
lesznek kiadva. Felkérem a tisztelt vevő-
közönséget, hogy vételkényszer nélkül

győződjön meg utélérhetetlen versenyképességéről!
Minden vevő csinos ajándékban részesül
Iuliu PLESZ Gyula

központi női felöltő nagyruháza Arad,
Str. Colonel Piriel 5. (Vörösmarty-ucca)
A színház hátsó bejáratával szemben
Női felöltők 1000 lejtől telfelé!
Hitelképes egyéneknek részletfizet-
ésre is adunk női télikabátokat!

Kereskedelmi alkalmazottak és Magántisztviselők évi közgyűlése

január 16-án, vasárnap d. e. 1/2 10 órakor a
Munkásotthon nagytermében. Minden alkalmazott
ott legyen!

Rádió-műsor.

Péntek, január 14. Wien-Graz: 16.15. Hangver-
seny. — Pozsony: 17.45. Hangverseny. — 19.30. Kávé-
házi zene. — Zágráb: 19.15. Operaelőadás. — Milano:
20.45. Hangverseny. — 22.45. Jazz-band. — Breslau:
16.30. Mozart délután. — Prága: 16.30. Hangverseny.
London-Daentry: 20.45. Hangverseny. — 22.30. Ope-
retelőadás. — Leipzig: 20.15. Operaelőadás. — 22.15.
Tánczene. — Stuttgart: 20. Tánczene. — Frankfurt a

M.: 20-15. Vidám est. — Róma: 21. Operaelőadás. —
München: 20. Népszerű szimfonikus hangverseny. —
Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.02.
Budapest, mint fürdőváros (Benzur előadása). —
17.40. Természettudományi előadás. — 9.10. Magyar
dalok. — 20.30. Hangverseny.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Az aradi Urániában
ma, utóljára
TARZAN FIA
II. rész.
Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Védjeggyel és apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjtól szabadon számítottuk. — Minden sor
hirdetésre 4 lej. — Hosszabb hirdetésre 8 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. Illetve 10 lej. — A vas-
árnapon hirdetésre 10 lej. — Hirdetéseket a. m. 5 óráig vesszük fel. — Az
apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 soros hirdetésre 40 lej, vasárnap 50 lej.
A hirdetésre vonatkozó szabályok a 10. oldalunkon olvashatók, amelyek tartalmánál
fogva érdeklő alábbiakban nem lehetnek, az minden egyes esetben megváltoztatásra illve helyesbítésre.
*** Hirdetéseket telefonon utján is felvehetők, telefon szám: 181. ***

Levelezés.

KERESK egy kedves pártást, kivel
szabad időmet eltölthetném. Választ az
Aradi Közlöny kiadójába „Jó pártások”
feljére kérek. 326

Alkalmazás.

JOBB kisebb szobaleány azonnal vagy
15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny
kiadójában. 270

MANIKÜRÖS kisasszony felvétetik Pro-
fesszori hölgyfodrász tiszteletbe Arad. P.
Luther 3. szám. 319

ANULÓ felvétetik műszerésznek, Gás-
pár Arad. Str. Horia 2. 324

HÁZVEZETŐNŐ középkorú, majorba
keresztetik. Jelentkezés 21-ikén. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában. 320

HÁZMESTERPÁR gyermektelen, a nő
főzet, a férfi házkörüli teendők elvég-
zését vállalja alkalmazást keres. Cime-
ket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába
kérnek. 321

TAPASZTALT gyermek gondozónő új-
szülötthöz felvétetik. Új Neuman-ház 1.
em. Sebestyén. 10400

Vétel és eladás.

OLCSÓN KAPHATÓK hintaszékek, női
bundák, férfi és fiú öltönyök, szőnyegek,
háló, ebédlő, uriszoba, leány szoba, sza-
lon, konyhaberendezések, bőr és szalon
fotelok, tikrók, antik órák, ebédlő és
szalon asztalok, íróasztal, klubgarnitúra,
asztalneműk, díszágy neműk, plüsch és
asztal ággyterítők, ebédlő székek, író-
asztalgarnitúrák, dísztárgyak, ágyak,
réz márvány mosdó, antik komód, Bie-
dermayer szalon, antik lámpák, hócipők,
gyermek kalocsnik, gyermekágy és ko-
csik, női ruhák stb. Salgóné, Arad, Str.
Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em.
jobb. 1000

BUTORLERAKÁTBAN legolcsóbb árban
kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad,
Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str.
Moise Nicoară (Petőfi-u.) 9. 3333

BIZOMÁNYBA KERESK gyer-
mekjátékokat, dísztárgyakat, bőrön-
döket, mű- és antik tárgyakat, komplett
szobaberendezéseket, szőnyeget, kő-
szükségleti cikkeket, férfi ruhaneműt,
egy-egy butor darabokat stb. Salgóné,
Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány
ucca) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros osoma-
gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

Oktatás.

FRANCIÁT nagyon olcsón tanítok. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 214

Lakás.

HÁRÓMSZOBÁS lakás átadó. Három
szoba műteremmel kiadó. Bővebbet az
Aradi Közlöny kiadójában. 286

KÉTSZOBÁS irodahelyiség kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 313

Egy szoba

konyhas szép lakás vízvezetékkel, első
emeleten butorral esetleg butor nélkül
olcsón átadó. Megbízott:
Győrffy Mures Irodája Arad, Str. Unirel

Nagyközönség figyelmébe!

ajánlom dusan felszerelt cukorka és csokoládé raktáramat, hol állandóan a legjobb
márkájú dessert csokoládék állnak a közönség rendelkezésére. Olcsó árak! Figyel-
mes kiszolgálás. Bonbonerie „Palatul” Arad, Str. Alexandri No. 1. (volt Gábor-úti).

Legtökéletesebbek a **NEUTRODYN** rádió-készülékek kaphatók
fűtyülés-mentes „ELECTRON”
villamosági vállalatnál
Str. Mojanu (Föray-u.) I.

Ha fáj a lába Rada János cipész tisztelet, ki bármilyen
érzékeny lábakra készít oi-
és kényelmes cipőt akár, keresse fel pót. Str. Caragiale (Csiky G.-u.) 20. sz. alatt.

ILLITS
„CARLTON”
(volt „BRISTOL”)
Dunaparton, mi- Kitűnő konyha.
den elképzeltető Művészkelt árak.
kényelemmel. BUDAPEST. Kávéház.
IV., Petőfi-tér 6. sz.
Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
Sürgőnyeim: „CARLTONOTEL”

Böszörményi János lakatosműhelye Arad, Str. M. Nicoara 8. (Petőfi-u.) minden
szakmába vágó, munkát elvállal u. m.: épületvasalást, sir-
rácok, takaréktűzhelyek és mindenféle vaszerkezeti mun-
kák szakszerű elkészítését. Javítások pontosan eszközöltetnek

Nincs oly ügy, vagy megbízás,
melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA
Arad, Bul. Regina Maria 22. :-: Dácia szállóval szemben. :-: Telefon 86.